ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ ֆինանսական համակարգը 4

Վճարահաշվարկային համակարգի զարգացումներ 14

Մակրոտնտեսական ցուցանիշները 2009 թ. հունվար – սեպտեմբերին 22

ՀՀ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ՀԱՇՎԵԿՇԻՌԸ 39

ՀՀ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՊԱՀՈՒՍՏՆԵՐԻ ՎԻՃԱԿԸ ԵՎ ԿԱԶՄԸ 40

ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Ֆինանսական համակարգի քաղաքականության ու վերլուծությունների վարչություն

ՀՀ և ԼՂՀ տարածքներում գործող առևտրային բանկերի և վարկային կազմակերպությունների վարկային ներդրումների և ներգրավված միջոցների կազմն ու կառուցվածքը ըստ մարզերի (30.06.2009 թ. դրությամբ) 41

ՀՀ ՏԱՐԱԾՔՈՒՄ ԳՈՐԾՈՂ ԲԱՆԿԵՐԸ

30.09.2009 թ. դրությամբ ՀՀ տարածքում գործել են 22 առևտրային բանկեր՝ 383 մասնաճյուղերով:

Հաշվետու եռամսյակում բանկային շուկան բավականաչափ աշխուժացել է, և արձանագրվել է բանկային համակարգի ամփոփ ցուցանիշների զգալի աճ (բանկային համակարգի ակտիվները եռամսյակի ընթացքում աճել են 12%-ով): Մասնավորապես, եթե ֆինանսատնտեսական ճգնաժամի պայմաններում ՀՀ բանկային համակարգի կողմից իրականացվող զգուշավոր վարկային քաղաքականության արդյունքում 2009 թ. երկրորդ եռամսյակում արձանագրվել էր վարկային ներդրումների նվազում, ապա երրորդ եռամսյակում՝ արդեն վարկերի աճ և վարկային շուկայի աշխուժացում:

ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԲԱՆԿԵՐԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿԱՊԻՏԱԼԸ

2009 թվականի երրորդ եռամսյակի ընթացքում առևտրային բանկերի ընդհանուր կապիտալն ավելացել է 3.4%-ով (8.5 մլրդ դրամով) և 30.09.2009 թ. դրությամբ կազմել 258.3 մլրդ դրամ:

Եռամսյակի ընթացքում երեք բանկեր համալրել են կանոնադրական կապիտալը՝ ընդհանուր 12.2 մլրդ դրամի չափով (մեկ բանկը համալրել է նախորդ ժամանակաշրջանի շահույթի հաշվին):

Ընդհանուր ակտիվները ընդհանուր կապիտալի համեմատ ապահովել են առաջանցիկ աճի տեմպ, որի արդյունքում ընդհանուր կապիտալի և ընդհանուր ակտիվների հարաբերակցության ցուցանիշը նվազել է 1.3 տոկոսային կետով՝ եռամսյակի վերջին կազմելով 21.0%:

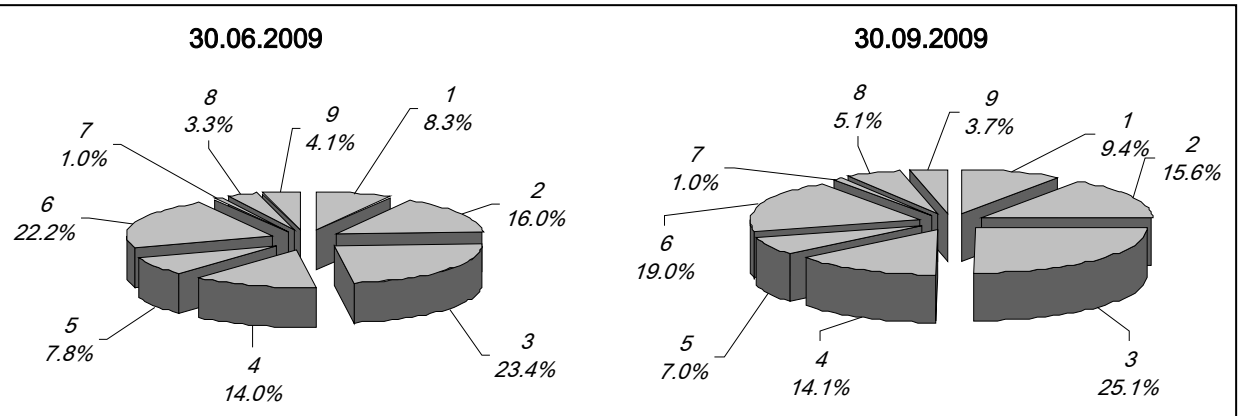
Դիտարկվող ժամանակահատվածում ընդհանուր կապիտալի համարժեքության նորմատիվային ցուցանիշը աճել է 0.3 տոկոսային կետով և կազմել 28.3%:

ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԲԱՆԿԵՐԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Հաշվետու եռամսյակի ընթացքում առևտրային բանկերի ընդհանուր պարտավորությունները աճել են 12.0%-ով (104.3 մլրդ դրամով) և կազմել 972.2 մլրդ դրամ: Ընդհանուր պարտավորությունների աճ է արձանագրվել 18 բանկում, իսկ նվազում՝ 4 բանկում:

Պարտավորությունների կազմում հիմնականում ավելացել են ընդհանուր ավանդները (իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց ցպահանջ և ժամկետային միջոցները)՝ 15.3%-ով (81.9 մլրդ դրամով), ՀՀ Կառավարության նկատմամբ պարտավորությունները՝ 69.8%-ով (20.1 մլրդ դրամով) և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների (ոչ բանկ) նկատմամբ պարտավորությունները՝ 17%-ով (11.4 մլրդ դրամով):

Առևտրային բանկերի ներգրաված միջոցների կառուցվածքը

1. Ֆիզիկական անձանց ցպահանջ ավանդներ, 2. Իրավաբանական անձանց ցպահանջ ավանդներ, 3. Ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդներ, 4. Իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդներ, 5. Պարտավորություններ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ 6. Բանկերի թղթակցային հաշիվներ և այլ պարտավորություններ (ներառյալ ԿԲ), 7. Վճարվելիք տոկոսներ, 8. Պարտավորություններ Կառավարության նկատմամբ, 9. Այլ պարտավորություններ

Պարտավորությունների կազմում նվազել են բանկերի լորո թղթակցային հաշիվները՝ 49.6%-ով (2.5 մլրդ դրամով) և այլ պարտավորությունները բանկերի նկատմամբ՝ 4.3%-ով (8.1 մլրդ դրամով):

30.09.2009 թ. դրությամբ առևտրային բանկերի ընդհանուր ավանդների մեծությունը կազմել է 616.9 մլրդ դրամ:

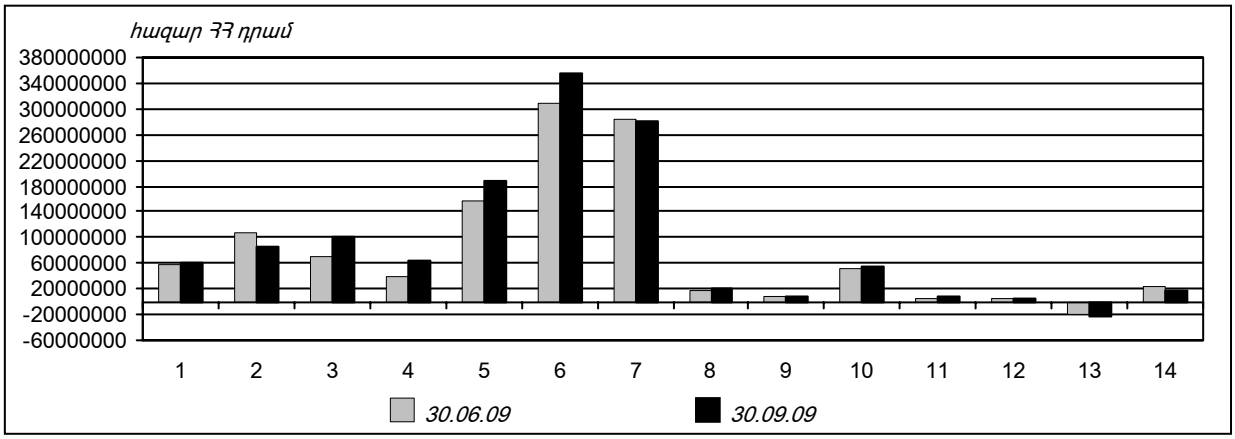
Ֆիզիկական անձանց ցպահանջ և ժամկետային ավանդներն ընդհանուր ավելացել են 20.5%-ով (56.4 մլրդ դրամով), իրավաբանական անձանց ցպահանջ և ժամկետային ավանդները՝ 9.8%-ով (25.5 մլրդ դրամով):

Վերոնշյալ զարգացումների արդյունքում պարտավորությունների կազմում համեմատաբար զգալի՝ 3.2 տոկոսային կետով, նվազել է բանկերի լորո թղթակցային հաշիվների և բանկերի նկատմամբ (ներառյալ ԿԲ) այլ պարտավորությունների տեսակարար կշիռը և մոտ 1.7-ական տոկոսային կետերով ավելացել են ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդների և ՀՀ Կառավարության նկատմամբ պարտավորությունների տեսակարար կշիռները:

ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԲԱՆԿԵՐԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԱԿՏԻՎՆԵՐԸ

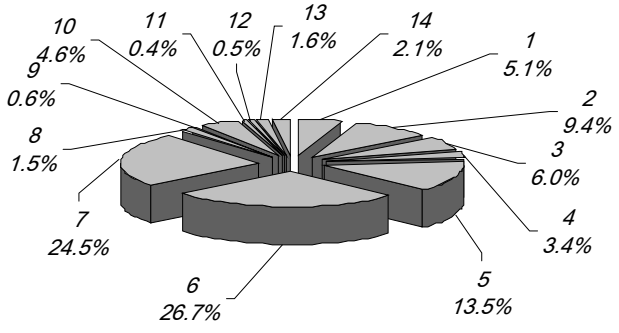
Հաշվետու եռամսյակի ընթացքում առևտրային բանկերի ընդհանուր ակտիվներն աճել են 10.1%-ով (112.8 մլրդ դրամով) և կազմել 1 տրլն 230.5 մլրդ դրամ: 18 բանկում արձանագրվել է ակտիվների աճ, իսկ 4 բանկում՝ նվազում:

Առևտրային բանկերի ակտիվների ծավալները

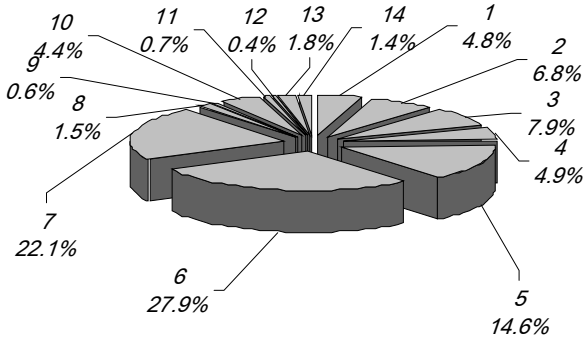

Առևտրային բանկերի ակտիվների կառուցվածքը

30.06.2009

30.09.2009

1. Կանխիկ դրամական միջոցներ
2. Թղթակցային հաշիվներ բանկերում
3. Պետական արժեթղթեր (ներառյալ ռեպո համաձ-գրեր)
4. Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմակ. նկատմամբ
5. Թղթ. հաշ. ԿԲ-ում և այլ պահանջներ ԿԲ նկատմամբ
6. Վարկեր իրավաբանական անձանց
7. Վարկեր ֆիզիկական անձանց
8. Վարկեր բանկերի հետ կապված անձանց և աշխատակիցներին
9. Հաշվարկված ստացվելիք տոկոսներ
10. Հիմնական միջոցներ
11. Այլ արժեթղթեր
12. Լիզինգ, ֆակտորինգ (առանց միջբանկայինի)
13. Պահուստաֆոնդ
14. Այլ ակտիվներ

Ակտիվային հոդվածներով հիմնականում աճել են Կենտրոնական բանկում թղթակցային հաշիվները՝ 19.3%-ով (28.7 մլրդ դրամով), առևտրային բանկերի նկատմամբ պահանջները (բացառությամբ թղթակցային նոստրո հաշիվների)՝ 68.2%-ով (20.0 մլրդ դրամով) և տնտեսության վարկերը՝ 8.0%-ով (48.7 մլրդ դրամով):

Իրավաբանական անձանց վարկերն ավելացել են 15.5%-ով (47.8 մլրդ դրամով), ֆիզիկական անձանց վարկերը նվազել են 0.6%-ով (1.6 մլրդ դրամով), բանկի հետ կապված անձանց և աշխատակիցներին տրամադրված վարկերը ավելացել են 14.6%-ով (2.5 մլրդ դրամով):

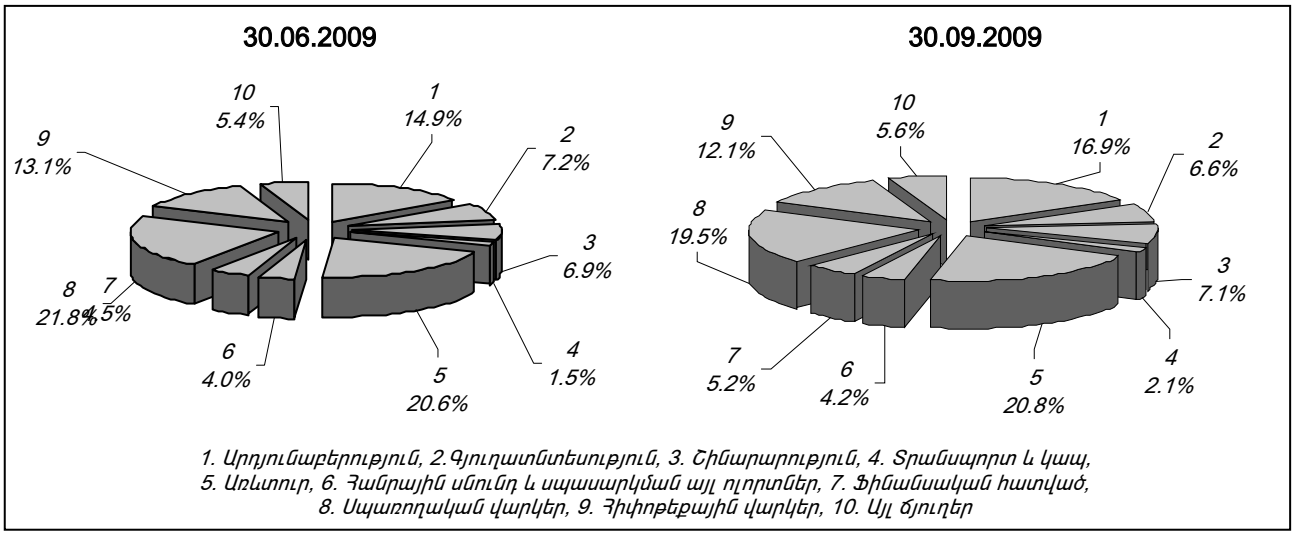
30.09.2009 թ. դրությամբ բանկային համակարգի կողմից տնտեսությանը տրամադրված վարկերի ծավալը կազմել է 657.7 մլրդ դրամ, որի 54.2%-ը բաժին է ընկել իրավաբանական անձանց, 42.8%-ը՝ ֆիզիկական անձանց, 3.0%-ը՝ բանկի հետ կապված անձանց և աշխատակիցներին:

Առևտրային բանկերի ընդհանուր վարկերը և դեբիտորական պարտքերը (ներառյալ միջբանկային ավանդներն ու վարկերը, ռեպո համաձայնագրերը, լիզինգը, ֆակտորինգը) հաշվետու եռամսյակում ավելացել են 12.3%-ով (80.9 մլրդ դրամով) և կազմել 737.8 մլրդ դրամ: Դրամով վարկերը և դեբիտորական պարտքերը ավելացել են 5.8%-ով և կազմել 337.0 մլրդ դրամ, իսկ արտարժույթով վարկերը և դեբիտորական պարտքերը ավելացել են 18.5%-ով և կազմել 400.8 մլրդ դրամ: Ընդհանուր վարկային ներդրումներում և դեբիտորական պարտքերում դրամով ներդրումների տեսակարար կշիռը նվազել է 2.8 տոկոսային կետով և կազմել 45.7%:

Ոչ ռեզիդենտներին տրամադրված վարկերը և դեբիտորական պարտքերը ավելացել են 118.2%-ով, իսկ ռեզիդենտներին տրամադրված վարկերը և դեբիտորական պարտքերը՝ 8.7%-ով և կազմել են համապատասխանաբար 47.8 մլրդ դրամ և 690.0 մլրդ դրամ:

Ռեզիդենտների վարկերում ավելացել են արդյունաբերության (հիմնականում սննդի, էներգետիկայի և շինանյութերի)՝ 22.9%-ով (21.6 մլրդ դրամով), առևտրի՝ 9.6%-ով (12.6 մլրդ դրամով), շինարարության՝ 11.0%-ով (4.9 մլրդ դրամով), տրանսպորտի և կապի ճյուղի վարկերը՝ 49.1%-ով (4.8 մլրդ դրամով), հանրային սննդի և սպասարկման այլ ոլորտների վարկերը՝ 14.3%-ով (3.6 մլրդ դրամով) և հիփոթեքային վարկերը՝ 0.3%-ով (0.3 մլրդ դրամով): Նվազել են սպառողական վարկերի և գյուղատնտեսության վարկերի ծավալները՝ համապատասխանաբար 2.9%-ով (4.0 մլրդ դրամով) և 1.5%-ով (0.7 մլրդ դրամով): Արդյունքում, ըստ տնտեսության ճյուղերի՝ ռեզիդենտների վարկային ներդրումների կառուցվածքում զգալի (2.0 տոկոսային կետով) ավելացել է արդյունաբերության ճյուղի վարկերի տեսակարար կշիռը և նվազել (2.3 տոկոսային կետով) սպառողական վարկերի տեսակարար կշիռը:

Առևտրային բանկերի կողմից ռեզիդենտներին տրամադրված վարկային ներդրումները՝ ըստ տնտեսության ճյուղերի

1. Արդյունաբերություն, 2.Գյուղատնտեսություն, 3. Շինարարություն, 4. Տրանսպորտ և կապ, 5. Առևտուր, 6. Հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ոլորտներ, 7. Ֆինանսական հատված, 8. Սպառողական վարկեր, 9. Հիփոթեքային վարկեր, 10. Այլ ճյուղեր

Եռամսյակի ընթացքում առևտրային բանկերի «ստանդարտ» դասի ակտիվների տեսակարար կշիռը ավելացել է 0.6 տոկոսային կետով՝ կազմելով ընդհանուր վարկերի և դեբիտորական պարտքերի 92.0%-ը: 30.09.2009 թ. դրությամբ բանկային համակարգի «հսկվող» դասի վարկերը և դեբիտորական պարտքերը կազմել են ընդհանուրի 3.4%-ը, «ոչ ստանդարտ» դասի վարկերը և դեբիտորական պարտքերը՝ 2.9%-ը, «կասկածելի» դասի վարկերը և դեբիտորական պարտքերը՝ 1.8%-ը:

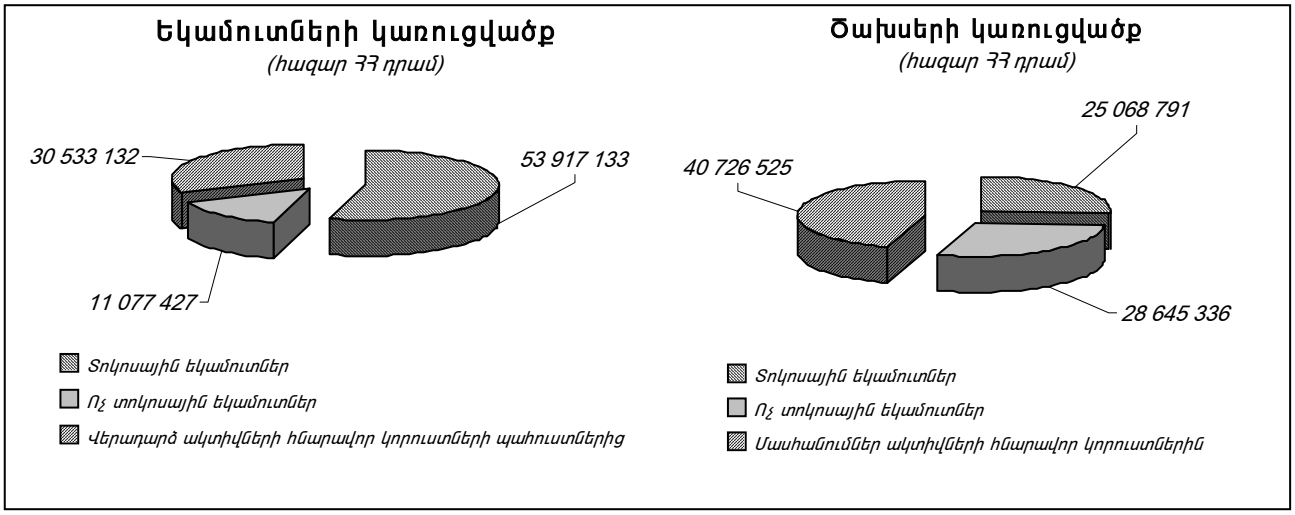
Առևտրային բաների ընդհանուր իրացվելիության նորմատիվային ցուցանիշը եռամսյակի ընթացքում ավելացել է 3.3 տոկոսային կետով, իսկ ընթացիկ իրացվելիության ցուցանիշը՝ 1.0 տոկոսային կետով և համապատասխանաբար կազմել են 35.2% և 146.3%:

ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԲԱՆԿԵՐԻ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԸ ԵՎ ԾԱԽՍԵՐԸ

2009 թ. առաջին ինն ամիսների ընթացքում բանկային համակարգն աշխատել է 198 մլն դրամ զուտ շահույթով (շահույթը հարկումից հետո): Շահույթով են աշխատել 12 բանկ, վնասով՝ 10 բանկ:

Առևտրային բանկերն ապահովել են ընդհանուր 151.8 մլրդ դրամ համախառն եկամուտ, միաժամանակ իրականացնելով 149.6 մլրդ դրամի համախառն ծախսեր: Բանկային համակարգի շահույթը մինչև հարկումը 30.09.2009 թ. դրությամբ կազմել է 2.2 մլրդ դրամ:

Առևտրային բանկերի եկամուտների և ծախսերի կառուցվածքը 2009 թ. հունվար – սեպտեմբերի ընթացքում

Առևտրային բանկերի ընդհանուր եկամուտների կազմում տոկոսային եկամուտների 84.6%-ը բաժին է ընկել տնտեսության վարկերից ստացված եկամուտներին: Ոչ տոկոսային եկամուտների կազմում մեծ տեսակարար կշիռներ են ունեցել ստացված միջնորդավճարներից եկամուտները և արտարժույթի առք ու վաճառքից եկամուտները, որոնք համապատասխանաբար կազմել են 48.3% և 47.0%:

Բանկային համակարգի ծախսերի կազմում տոկոսային ծախսերի զգալի տեսակարար կշիռը՝ 50.3%-ը, բաժին է ընկել ժամկետային ավանդների դիմաց վճարված տոկոսներին: Ոչ տոկոսային ծախսերում զգալի տեսակարար կշիռը՝ 43.2%-ը, բաժին է ընկել բանկային համակարգի աշխատակիցների աշխատավարձին և դրան հավասարեցված այլ վճարներին:

Ըստ ինն ամսվա արդյունքների՝ առևտրային բանկերի զուտ մասհանումների մեծությունը (19.9 մլրդ դրամ) կազմել է բանկային համակարգի ընդհանուր ակտիվների 1.6%-ը:

ՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

2009 թվականի երրորդ եռամսյակում վարկային կազմակերպության գործունեության լիցենզիա են ստացել «ՓՄՁ ներդրումներ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ն ու «Ֆիդես հիփոթեքային ընկերություն» ՈՒՎԿ ՓԲԸ-ն: Ուժը կորցրած է ճանաչվել «Կասկադ Կրեդիտ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ–ի գործունեության լիցենզիան, և գրանցվել է կազմակերպության գործունեության դադարեցում՝ պայմանավորված վարկային կազմակերպության վերակազմակերպմամբ:

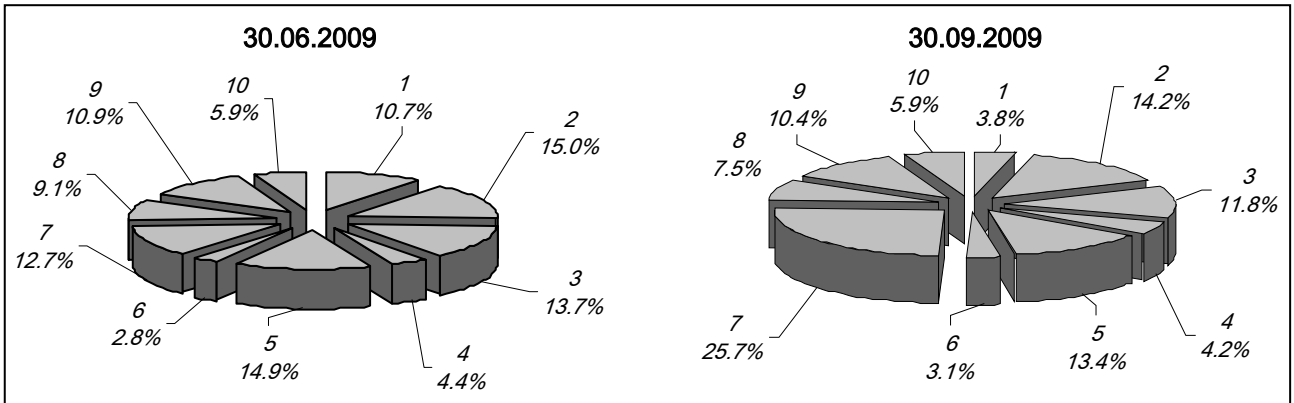
30.09.2009 թ. դրությամբ ՀՀ տարածքում գործում են 27 վարկային կազմակերպություններ, որոնց մասնաճյուղերի ընդհանուր քանակը հիսուներեք է:

Վարկային կազմակերպությունների ընդհանուր ակտիվները հաշվետու եռամսյակի ընթացքում ավելացել են 9.1%-ով (6.5 մլրդ դրամով) և կազմել 78.3 մլրդ դրամ: Եռամսյակի ընթացքում ակտիվների աճ է արձանագրվել 24, իսկ նվազում՝ 3 վարկային կազմակերպությունում:

Հաշվետու եռամսյակի ընթացքում վարկային կազմակերպությունների կողմից տնտեսությանը տրամադրված վարկերի ընդհանուր ծավալը նվազել է 13.6%-ով կամ 8.0 մլրդ դրամով (որից միայն 4.7 մլրդ դրամը պայմանավորված է «Կասկադ Կրեդիտ» ՈՒՎԿ-ի գործունեության դադարեցմամբ) և կազմել է 50.7 մլրդ դրամ: Դրամով տրամադրված վարկերի ծավալը նվազել է 16.3%-ով (3.9 մլրդ դրամով), արտարժույթով տրամադրված վարկերի ծավալը՝ 13.9%-ով (4.1 մլրդ դրամով): Ֆիզիկական անձանց տրամադրված վարկերը նվազել են 5.5%-ով և կազմել 30.8 մլրդ դրամ: Իրավաբանական անձանց տրամադրված վարկերը նվազել են 32.8%-ով և կազմել 13.4 մլրդ դրամ: Լիզինգի ծավալը նվազել է 0.5%-ով՝ կազմելով 5.5 մլրդ դրամ:

Վարկային կազմակերպությունների կողմից ռեզիդենտներին տրամադրված վարկերի և դեբիտորական պարտքերի ընդհանուր ծավալը ավելացել է 0.8%-ով՝ կազմելով 67.5 մլրդ դրամ: Վարկային ներդրումներում էապես նվազել է արդյունաբերության ճյուղին տրամադրված վարկերի տեսակարար կշիռը և ավելացել ֆինանսական հատվածին տրամադրված միջոցների տեսակարար կշիռը:

Վարկային կազմակերպությունների կողմից ռեզիդենտներին տրամադրված վարկային ներդրումներն ըստ տնտեսության ճյուղերի

1. Արդյունաբերություն, 2.Գյուղատնտեսություն, 3. Շինարարություն, 4. Տրանսպորտ և կապ, 5. Առևտուր, 6. Հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ոլորտներ, 7. Ֆինանսական հատված, 8. Սպառողական վարկեր, 9. Հիփոթեքային վարկեր, 10. Այլ ճյուղեր

Վարկային ներդրումների ռիսկայնության դասերի առումով՝ եռամսյակի ընթացքում ընդհանուր վարկերի և դեբիտորական պարտքերի կազմում «ստանդարտ» վարկերի և դեբիտորական պարտքերի տեսակարար կշիռը ավելացել է 3.1 տոկոսային կետով և կազմել 95.2%: 30.09.2009 թ. դրությամբ վարկային կազմակերպությունների «հսկվող» դասի վարկերը և դեբիտորական պարտքերը կազմել են ընդհանուրի 2.6%-ը, «ոչ ստանդարտ» դասի վարկերը և դեբիտորական պարտքերը՝ 1.3%-ը, «կասկածելի» դասի վարկերը և դեբիտորական պարտքերը՝ 0.9%-ը:

Ընդհանուր կապիտալի մեծությունը աճել է 25.8%-ով (5.3 մլրդ դրամով) և կազմել 25.9 մլրդ դրամ: Վարկային կազմակերպությունների կանոնադրական կապիտալն աճել է 5.6 մլրդ դրամով:

2009 թ. ինն ամիսների զուտ շահույթը կազմել է 1.5 մլրդ դրամ: Տարեսկզբից շահույթով է աշխատել 18 վարկային կազմակերպություն, իսկ վնասով՝ 9 վարկային կազմակերպություն:

Վարկային կազմակերպությունների ընդհանուր պարտավորությունները ավելացել են 2.4%-ով կամ 1.2 մլրդ դրամով և 30.09.2009 թ. դրությամբ կազմել 52.4 մլրդ դրամ: Հիմնականում աճել են բանկերի նկատմամբ պարտավորությունները՝ 13.3%-ով կամ 3.0 մլրդ դրամով:

ՀՀ առևտրային բանկերի և վարկային կազմակերպությունների արտաքին պարտքը 30.09.2009 թ. դրությամբ

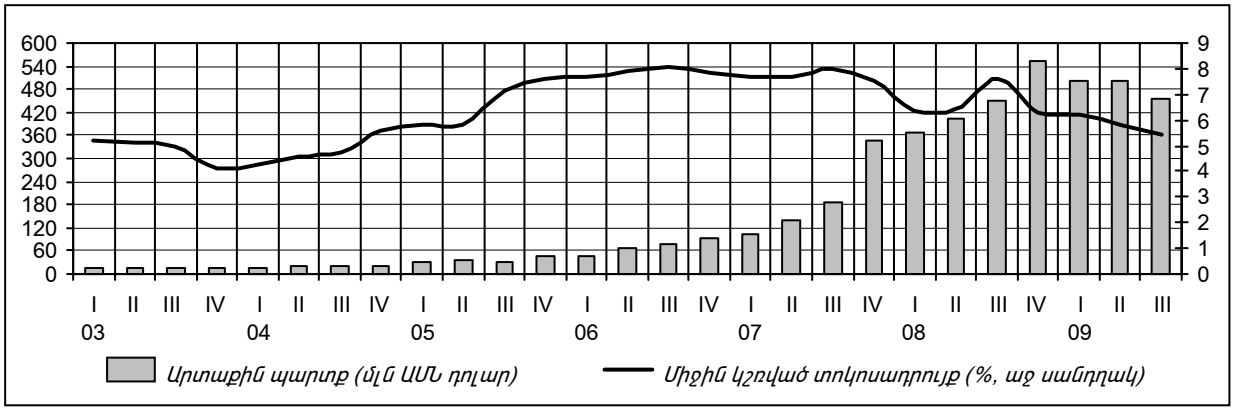
Արտաքին աշխարհի նկատմամբ ՀՀ առևտրային բանկերի ու վարկային կազմակերպությունների վարկային պարտավորությունները[1] 2009 թվականի երրորդ եռամսյակի վերջին կազմել են 455.5 մլն դոլար՝ նախորդ եռամսյակի վերջի 499.7 մլն դոլարի փոխարեն: 2009 թվականի երրորդ եռամսյակի ընթացքում առևտրային բանկերն ու վարկային կազմակերպությունները արտաքին աշխարհից ներգրավել են 75.1 մլն դոլար վարկային միջոցներ, նախկինում ծեռք բերված վարկերի դիմաց կատարել են 117.2 մլն դոլար հիմնական գումարի մարումներ:

Երրորդ եռամսյակի վերջին առևտրային բանկերի և վարկային կազմակերպությունների հիմնական վարկատու երկրներն են եղել՝ Ռուսաստանը, որի տեսակարար կշիռը ամբողջի մեջ կազմել է 15.9 % (նախորդ եռամսյակում՝ 15.2 %), Ֆրանսիան՝ 11.4 % (նախորդ եռամսյակում՝ 10.4 %), Լատվիան՝ 10.3 % (նախորդ եռամսյակում՝ 8.5 %) և Գերմանիան՝ 9.5 % (նախորդ եռամսյակում՝ 9.2 %): Վարկերի մոտ 27 %-ը տրվել է միջազգային կազմակերպությունների կողմից:

Արտաքին աշխարհից ներգրավված վարկերը բանկերը հիմնականում տեղաբաշխել են տնտեսության հետևյալ հատվածներում՝ 137 մլն դոլարը՝ ֆինանսական, 92 մլն դոլարը՝ արդյունաբերության, 68 մլն դոլարը՝ առևտրի ոլորտներում և 65 մլն դոլարը հատկացվել է սպառողական և հիփոթեքային վարկերին:

2009 թվականի երրորդ եռամսյակի վերջին ներգրավված վարկերի միջին կշռված տոկոսադրույքը նախորդ տարվա վերջի համեմատ նվազել է և կազմել 5.4 %: Արտաքին վարկերի մոտ 74.8 %-ը լողացող (LIBOR, EURIBOR, ԿԲ ՊՊ) տոկոսադրույքով է: Վարկերի միջին ժամկետայնությունը մոտ 4.7 տարի է: Կարճաժամկետ վարկերի տեսակարար կշիռը նվազել է և կազմել ներգրավված վարկերի 3.6 %-ը՝ նախորդ եռամսյակի վերջի 5.5 %-ի փոխարեն:

ՀՀ առևտրային բանկերի արտաքին մասնավոր պարտքը 2003-2009 թթ.

[1] Ներառված չեն միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունների և այլ վարկատուների կողմից տարբեր ծրագրերի շրջանակներում ՀՀ կառավարության միջոցով ստացված վարկերը:

Վարկային կազմակերպությունների պարտավորությունների կազմում բանկերի նկատմամբ պարտավորությունները 30.09.2009 թ. դրությամբ կազմել են 36.1 մլրդ դրամ, այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պարտավորությունները՝ 11.9 մլրդ դրամ, ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց նկատմամբ պարտավորությունները՝ 10.9 մլրդ դրամ, այլ պարտավորությունները՝ 3.5 մլրդ դրամ:

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

30.09.2009 թվականի դրությամբ Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործել է 12 ապահովագրական ընկերություն:

Հաշվետու եռամսյակում ապահովագրական ընկերությունների ակտիվներն ավելացել են 1.7%-ով՝ 30.09.2009 թվականի դրությամբ կազմելով 14.2 մլրդ դրամ, պարտավորությունները նվազել են 6.0%-ով՝ կազմելով 4.3 մլրդ դրամ, իսկ ընդհանուր կապիտալն ավելացել է 5.5%-ով՝ կազմելով 9.3 մլրդ դրամ:

Ապահովագրական ընկերությունների ակտիվների կազմում համեմատաբար մեծ տեսակարար կշիռ են կազմում ընթացիկ ավանդները բանկերում և այլ ներդրումները (52.9% տեսակարար կշիռ), ուղղակի ապահովագրության գծով ապահովադիրներից ստացվելիք գումարները (15.8% տեսակարար կշիռ) և արժեթղթերում ներդրումները (7.9% տեսակարար կշիռ):

Ապահովագրական ընկերությունների պարտավորությունների կազմում համեմատաբար մեծ տեսակարար կշիռ են կազմել չվաստակած ապահովագրավճարների պահուստը (44.1% տեսակարար կշիռ) և վերաապահովագրողներին փոխանցվելիք ապահովագրավճարները (34.1% տեսակարար կշիռ):

Ըստ 2009 թվականի առաջին երեք եռամսյակների տվյալների՝ ապահովագրական ընկերությունների շահույթը, շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո, կազմել է 1.4 մլրդ դրամ: Շահույթով են աշխատել 9, իսկ վնասով՝ 3 ընկերություն: Շահույթով աշխատած ընկերությունների շահույթը 1.7 մլրդ դրամ է:

Հաշվեգրված ապահովագրավճարները կազմել են 5.8 մլրդ դրամ, իսկ վերաապահովագրողին փոխանցվող ապահովագրավճարները՝ 2.9 մլրդ դրամ կամ ապահովագրավճարների 50.6%-ը:

Հաշվեգրված ապահովագրական հատուցումների մեծությունը 1.5 մլրդ դրամ է, իսկ վերաապահովագրողներից ստացվող գումարներն ապահովագրական հատուցումների գծով՝ 742.6 մլն դրամ կամ ապահովագրական հատուցումների 50.7%-ը:

30.09.2009 թվականի դրությամբ ապահովագրական ընկերություններն ունեն 48.8 հազար գործող ապահովագրության պայմանագիր, որոնց ապահովագրական գումարների մեծությունը 3.13 տրլն դրամ է: Ապահովագրական գումարներից վերաապահովագրողներին փոխանցված ռիսկերի՝ վերաապահովագրական գումարների մեծությունը 2.72 տրլն դրամ է կամ ապահովագրական գումարների 86.8%-ը:

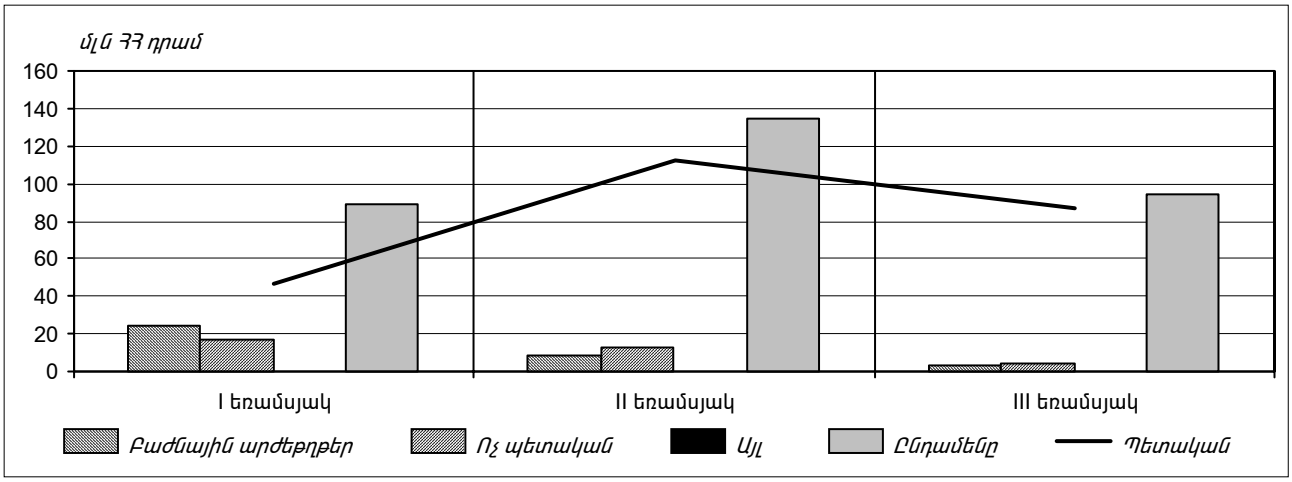
ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ՇՈՒԿԱՅԻ ՄԱՍՆԱԿԻՑՆԵՐ

2009 թվականի սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ ՀՀ արժեթղթերի շուկայում գործել են ներդրումային ծառայություններ մատուցող 22 բանկ և 8 ներդրումային ընկերություն, ընդ որում, բոլոր ութ ընկերությունները կարող են իրենց կամ հաճախորդի անունից և իրենց կամ հաճախորդի հաշվին արժեթղթերով գործարքներ իրականացնել: Ներդրումային ընկերություններից ութը կարող են նաև հաճախորդներից արժեթղթերով գործարքների կատարման հանձնարարականներ ընդունել և հաղորդել, հինգը՝ արժեթղթերով ներդրումների հետ կապված խորհրդատվություն տրամադրել, վեցը՝ իրականացնել արժեթղթերի տեղաբաշխման գործունեություն և երեքը՝ արժեթղթերի փաթեթի կառավարում:

30.09.2009 թ. դրությամբ ներդրումային ընկերությունների ընդհանուր ակտիվները կազմել են 12.1 մլրդ դրամ՝ նախորդ եռամսյակի համեմատ աճելով 39%-ով: Ներդրումային ընկերությունների ընդհանուր կապիտալը երկրորդ եռամսյակի համեմատ ավելացել է 5%-ով՝ կազմելով 2.8 մլրդ դրամ:

2009 թվականի երրորդ եռամսյակի ընթացքում ՀՀ արժեթղթերի շուկայում ներդրումային գործունեության շրջանակներում իրականացված արժեթղթերի առքուվաճառքի գործառնությունների ծավալը նախորդ եռամսյակի[1] համեմատ նվազել է 30%-ով՝ կազմելով 94.6 մլրդ դրամ: Բաժնետոմսերի առք ու վաճառքի գործառնությունների ծավալը նախորդ եռամսյակի համեմատ նվազել է 66%-ով՝ կազմելով 3.0 մլրդ դրամ: Պետական պարտատոմսերի առքուվաճառքի գործառնությունների ծավալը նախորդ եռամսյակի համեմատ նվազել է 22%-ով՝ կազմելով 87.3 մլրդ դրամ: Երկրորդ եռամսյակի համեմատ 67%-ով նվազել է կորպորատիվ պարտատոմսերի առք ու վաճառքի գործառնությունների ծավալը՝ կազմելով 4.3 մլրդ դրամ: 2009 թ. երրորդ եռամսյակի արդյունքներով՝ ՀՀ արժեթղթերի շուկայի շրջանառության մեջ գերակշռել են պետական պարտատոմսերով գործառնությունները, որոնց տեսակարար կշիռն ընդհանուր շրջանառության մեջ կազմել է 92%: Կորպորատիվ պարտատոմսերով և բաժնետոմսերով իրականացված գործառնությունների տեսակարար կշիռներն ընդհանուր շրջանառության մեջ կազմել են համապատասխանաբար 5% և 3%:

Ներդրումային ընկերությունների կողմից իրականացված արժեթղթերի առքուվաճառքի գործառնությունների ծավալները

Պետական պարտատոմսերի առքուվաճառքի գործառնությունների մեջ գերակշռել են պետական միջին ժամկետայնության պարտատոմսերով իրականացված գործառնությունները՝ կազմելով պետական արժեթղթերով գործառնությունների 57%-ը: Պետական երկարաժամկետ և կարճաժամկետ պարտատոմսերով գործառնությունների տեսակարար կշիռները ընդհանուր շրջանառության մեջ կազմել են համապատասխանաբար 16% և 27%:

Ներդրումային ծառայություններ մատուցող անձանց կողմից կարգավորվող շուկայում իրականացված արժեթղթերի առքուվաճառքի գործառնությունները կազմել են ներդրումային գործունեության շրջանակներում իրականացված առքուվաճառքի գործառնությունների ընդհանուր ծավալի 5%-ը:

Կարգավորվող շուկայում իրականացված գործառնությունների ծավալը նախորդ եռամսյակի համեմատ նվազել է 12%-ով և կազմել 5.0 մլրդ դրամ, ընդ որում՝ շրջանառության 53%-ը կազմել են ռեպո

[1] 2009 թ. երկրորդ եռամսյակի ընթացքում ներդրումային ընկերությունների կողմից բաժնային արժեթղթերով իրականացված գործառնությունների ծավալները փոփոխվել են ճշգրտված հաշվետվությունների ներկայացման պատճառով:

գործառնությունները, 24%-ը՝ պետական պարտատոմսերի և 21%-ը՝ կորպորատիվ պարտատոմսերի առքուվաճառքի գործառնությունները:

Ներդրումային գործառնությունների շրջանակներում կարգավորված շուկայից դուրս իրականացված գործառնությունների մեջ 91%-ը կազմել են ներդրումային ծառայություններ մատուցող առևտրային բանկերի կողմից իրականացված գործառնությունները, 47-ը՝ ներդրումային ընկերությունների կողմից իրականացված գործառնությունները:

Ներդրումային գործունեության շրջանակներում իրականացված ռեպո գործառնությունների ծավալը (ներառյալ կարգավորվող շուկայում իրականացված ռեպո գործառնությունները) նախորդ եռամսյակի համեմատ աճել է 131%-ով և կազմել 355.0 մլրդ դրամ, որից 158.6 մլրդ դրամը կազմել են երկարաձգված գործարքները:

30.09.2009 թ. դրությամբ հավատարմագրային կառավարման վերցված միջոցների ծավալը կազմել է 1.8 մլրդ դրամ՝ նախորդ եռամսյակի վերջի համեմատ ավելանալով 12%-ով:

Հաշվետու եռամսյակի վերջի դրությամբ Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիայում անվանական արժեթղթերի սեփականատերերի ռեեստր վարող թողարկողների թիվը կազմել է 1399 ընկերություն, իսկ ՀԿԴ-ում ռեեստր վարող թողարկողների արժեթղթերի սեփականատերերի թիվը՝ 127673 մարդ:

30.09.2009 թ. դրությամբ կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլատրված են եղել 19 թողարկողների արժեթղթեր: Թողարկողներից 7-ը բանկ են, 1-ը՝ վարկային կազմակերպություն: Ընդ որում՝ 9-ը թողարկել են բաժնետոմսեր (30.0 մլրդ դրամ ընդհանուր ծավալով), իսկ 11-ը՝ պարտատոմսեր (8.4 մլրդ դրամ ընդհանուր ծավալով): «Արարատ Բանկ» ԲԲԸ-ն թողարկվել է ինչպես բաժնային, այնպես էլ պարտքային արժեթղթեր: Թողարկված պարտքային արժեթղթերի 12%-ը բաժին է ընկել տնտեսության ֆինանսական հատվածում գործունեություն ծավալող ընկերություններին:

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ԿԱՐԳԱՎՈՐՄԱՆ ԴԱՇՏԻ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

2009 թվականի երրորդ եռամսյակում ՀՀ կենտրոնական բանկը փոփոխություններ է կատարել վարկային կազմակերպությունների գործունեությանն առնչվող հետևյալ իրավական ակտերում.

- Կենտրոնական բանկի խորհրդի որոշմամբ փոփոխություններ և լրացումներ են կատարվել «Վարկային կազմակերպությունների գրանցման ու լիցենզավորման, վարկային կազմակերպությունների մասնաճյուղերի և ներկայացուցչությունների գրանցման, վարկային կազմակերպությունների կանոնադրական կապիտալում նշանակալից մասնակցություն ձեռք բերելուն համաձայնություն տալու, վարկային կազմակերպությունների ղեկավարների որակավորման ու գրանցման կարգը, վարկային կազմակերպությունների գործունեության կանոնակարգը, վարկային կազմակերպությունների գործունեության վայրի և տեխնիկական հագեցվածության պահանջները» կանոնակարգ 13-ում: Մասնավորապես՝
  - Սահմանվել է, որ վարկային կազմակերպությունների խորհրդի անդամների և նախագահի գրանցման ժամանակ հիմք են ընդունվում ԿԲ խորհրդի նիստում անցկացված հարցազրույցի արդյունքները, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ԿԲ-ն անհրաժեշտ չի համարում հարցազրույցի անցկացումը: ԿԲ-ն կարող է հարցազրույցի չհրավիրել խորհրդի այն անդամներին (նախագահին), որոնց մասնագիտական գիտելիքները, աշխատանքային փորձը, հեղինակությունը և այլն բավարար են հարցազրույց չանցկացնելու համար:
  - Սահմանվել է, որ վարկային կազմակերպությունների ղեկավարների թեկնածուների որակավորումը և մասնագիտական համապատասխանության քննությունն անցկացվելու է ՀՀ ԿԲ Թեստավորման ծառայության կողմից: Որակավորման վկայականը տրամադրվելու է քննության դրական արդյունք ապահոված բոլոր մասնակիցներին, որակավորված անձանց ցուցակը հրապարակվելու է ԿԲ ինտերնետային կայքում:

- «Վարկային կազմակերպությունների գործունեության կարգավորումը, վարկային կազմակերպությունների հիմնական տնտեսական նորմատիվները» կանոնակարգ 14-ում Կենտրոնական բանկի խորհրդի որոշմամբ կատարվել են հետևյալ փոփոխությունները.
  - Վարկային կազմակերպությունները պարտավոր են ունենալ երաշխիքի տրամադրման և սպասարկման գործառույթը կանոնակարգող ներքին իրավական ակտեր, որոնցում առնվազն պետք է նշված լինեն երաշխիքի տրամադրման և սպասարկման պայմանները:

- Եթե, վարկային կազմակերպության կանոնադրության համաձայն, վարկային կազմակերպությունը հրապարակային օֆերտաների միջոցով չի ներգրավում փոխառություններ, ապա նրա կողմից մեկ անձին և նրա հետ փոխկապակցված անձանց տրամադրված չմարված երաշխիքի (երաշխիքների) մեծությունը չի կարող գերազանցել վարկային կազմակերպության ընդհանուր կապիտալի մեծությունը, իսկ բոլոր անձանց տրամադրված չմարված երաշխիքների մեծությունը չի կարող գերազանցել վարկային կազմակերպության ընդհանուր կապիտալի եռապատիկը:

Արժեթղթերի շուկայի կարգավորման նպատակով 2009 թ. երրորդ եռամսյակի ընթացքում կատարվել են հետևյալ փոփոխությունները.

1. ՀՀ ԿԲ խորհրդի 2009 թ. հուլիսի 28-ի թիվ 226-Ն որոշմամբ հաստատվել է «Հաշվետու թողարկողների ֆինանսատնտեսական գործունեության աուդիտն իրականացնող անձանց ներկայացվող չափանիշները» կանոնակարգ 4/09-ը:

Կանոնակարգով սահմանվել են այնպիսի չափանիշներ, որոնց առկայության պարագայում միայն հեղինակավոր, վստահելի, բարի համբավ ունեցող, հաշվետու թողարկողից անկախ աուդիտորական ընկերությունները կարող են իրականացնել հաշվետու թողարկողների ֆինանսատնտեսական գործունեության աուդիտ: Կանոնակարգի կիրառման արդյունքում կբարձրանա պոտենցիալ ներդրողների և այլ շահագրգիռ անձանց վստահությունը հաշվետու թողարկողների ֆինանսատնտեսական գործունեության աուդիտ իրականացնող անձանց, ուստի նաև հաշվետու թողարկողների նկատմամբ, որն էլ, իր հերթին, կմեծացնի արժեթղթերում ներդրումներ կատարելու ներդրողների վստահությունը:

2. ՀՀ ԿԲ խորհրդի 2009 թ. հուլիսի 28-ի թիվ 231-Ն որոշմամբ փոփոխություններ են կատարվել ՀՀ ԿԲ խորհրդի 2008 թվականի փետրվարի 12-ի «Ներդրումային ընկերությունների հիմնական տնտեսական նորմատիվները, դրանց սահմանաչափերը, հաշվարկման կարգը, հաշվարկում մասնակցող տարրերի կազմը, սահմանված տնտեսական նորմատիվների խախտումների չափը» կանոնակարգ 4/02-ը հաստատելու մասին թիվ 44-Ն որոշման մեջ:

Փոփոխվել են ներդրումային ընկերությունների ընդհանուր կապիտալի և կանոնադրական կապիտալի նվազագույն չափերը՝ համաձայն համապատասխան ծառայություններ մատուցելու՝ նրանց կողմից ձեռք բերված իրավունքների, ինչպես նաև սահմանվել է ընդհանուր կապիտալի համարժեքության նորմատիվը: Ֆինանսական շուկայի երկու մասնակիցների՝ բանկերի և ներդրումային ընկերությունների պրուդենցիալ վերահսկողության համակարգերը հիմնականում համապատասխանեցվել են, քանի որ ներդրումային ընկերությունները իրենց գործունեության ընթացքում բախվում են միևնույն ռիսկերին, ինչ որ՝ բանկերը:

Կանոնակարգ 4/02-ը հնարավորություն կտա Կենտրոնական բանկին՝ ընդլայնելու ներդրումային ընկերությունների նկատմամբ պրուդենցիալ վերահսկողության շրջանակները, կբարձրացնի ներդրողների վստահությունը ներդրումային ընկերությունների նկատմամբ և ընդհանուր առմամբ կնպաստի ֆինանսական համակարգի կայունությանը:

3. ՀՀ ԿԲ խորհրդի 2009 թվականի սեպտեմբերի 8-ի 272-Ն, 265-Ն, 269-Ն որոշումներով լրացումներ են կատարվել համապատասխանաբար.

- ՀՀ ԿԲ խորհրդի 2008 թվականի ապրիլի 22-ի «Ներդրումային ծառայություններ մատուցող անձանց՝ Կենտրոնական բանկ ներկայացվող հաշվետվությունները, դրանց ներկայացման կարգը, ձևը և ժամկետները» կանոնակարգ 4/03-ը հաստատելու մասին թիվ 140-Ն որոշման մեջ,
- ՀՀ ԿԲ խորհրդի 2008 թվականի դեկտեմբերի 16-ի «Կարգավորվող շուկայի օպերատորի՝ Կենտրոնական բանկ ներկայացվող հաշվետվությունները, դրանց ներկայացման կարգը, ձևը և ժամկետները» կանոնակարգ 5/03-ը հաստատելու մասին թիվ 356-Ն որոշման մեջ,
- ՀՀ ԿԲ խորհրդի 2008 թվականի դեկտեմբերի 16-ի «Կենտրոնական դեպոզիտարիայի՝ Կենտրոնական բանկ ներկայացվող հաշվետվությունները, դրանց ներկայացման կարգը, ձևը և ժամկետները» կանոնակարգ 5/04-ը հաստատելու մասին թիվ 357-Ն որոշման մեջ:

Վերոնշյալ կանոնակարգերում լրացումներ կատարելու նպատակն է սահմանել տարեկան պետական տուրքի վճարման վերաբերյալ նոր հաշվետվական ձև, որը Կենտրոնական բանկի համար կապահովի ներդրումային ընկերությունների, կարգավորվող շուկայի օպերատորի, Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից տարեկան պետական տուրքերի վճարումների մոնիտորինգի հնարավորություն:

4. ՀՀ ԿԲ խորհրդի 2009 թվականի սեպտեմբերի 22-ի 280-Ն, 279-Ն, 277-Ն որոշումներով փոփոխություններ և լրացումներ են կատարվել ՀՀ ԿԲ խորհրդի 2008 թվականի հունվարի 15-ի.

- «Ներդրումային ընկերությունների գրանցումն ու լիցենզավորումը, ներդրումային ընկերությունների և օտարերկրյա ներդրումային ընկերությունների մասնաճյուղերի և ներկայացուցչություն-

ների գրանցումը, ներդրումային ընկերությունների կանոնադրական կապիտալում նշանակալից մասնակցություն ունենալու համար նախնական համաձայնություն ստանալու կարգը, ներդրումային ընկերությունների կողմից ներկայացվող գործարար ծրագրի ներկայացման կարգը, ձևը և ժամկետները, բանկի, վարկային կազմակերպության կողմից ներդրումային ծառայությունների մատուցման մասին տեղեկացումը» կանոնակարգ 4/01-ը հաստատելու մասին թիվ 16-Ն որոշման մեջ,

- «Կարգավորվող շուկայի օպերատորի գրանցումն ու լիցենզավորումը, կարգավորվող շուկայի օպերատորի կանոնադրական կապիտալում նշանակալից մասնակցություն ունենալու համար նախնական համաձայնություն ստանալու կարգը, գործարար ծրագրի ներկայացման կարգը, ձևը և ժամկետները» կանոնակարգ 5/01-ը հաստատելու մասին թիվ 17-Ն որոշման մեջ,
- «Կենտրոնական դեպոզիտարիայի գրանցումն ու լիցենզավորումը, Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կանոնադրական կապիտալում նշանակալից մասնակցություն ունենալու համար նախնական համաձայնություն ստանալու կարգը, գործարար ծրագրի ներկայացման կարգը, ձևը և ժամկետները» կանոնակարգ 5/02-ը հաստատելու մասին թիվ 14-Ն որոշման մեջ:

Նշված կանոնակարգերում կատարված լրացումների նպատակն է սահմանել ներդրումային ընկերությունների, կարգավորվող շուկայի օպերատորի, Կենտրոնական դեպոզիտարիայի ֆիրմային անվանումների գրանցման կարգը, որը պայմանավորված է «Ֆիրմային անվանման մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխությունների իրականացմամբ: Միաժամանակ, շտկվել են վերոնշյալ կանոնակարգերի որոշ թերություններ:

Ապահովագրական շուկայի կարգավորման ոլորտում 2009 թ. երրորդ եռամսյակի ընթացքում ՀՀ կենտրոնական բանկը կատարել է հետևյալ փոփոխությունները.

- ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի 2009 թվականի սեպտեմբերի 8-ի թիվ 265-Ն որոշմամբ փոփոխություններ և լրացումներ են կատարվել «Ապահովագրական ընկերությունների հաշվետվությունների ձևերը, դրանցում ներառվող տեղեկատվությունը ներկայացնելու կարգը և ժամկետները» կանոնակարգ 3/04-ում: Ապահովագրական ընկերությունների կողմից Կենտրոնական բանկ ներկայացվող հաշվետվությունների կազմը լրացվել է նոր հաշվետվական ձևով՝ տարեկան պետական տուրքերի և ֆինանսական համակարգի հաշտարարի գրասենյակի օգտին վճարված պարտադիր վճարների վերաբերյալ: Նշված փոփոխության նպատակն է ապահովել արդյունավետ վերահսկողություն՝ ապահովագրական ընկերությունների կողմից տարեկան պետական տուրքի, ինչպես նաև ֆինանսական համակարգի հաշտարարի գրասենյակի օգտին վճարումների իրականացման նկատմամբ:
- ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի 2009 թվականի սեպտեմբերի 22-ի թիվ 282-Ն որոշմամբ փոփոխություններ են կատարվել «Ապահովագրական գործունեության հիմնական տնտեսական նորմատիվների չափը, ձևավորման և հաշվարկման կարգը» կանոնակարգ 3/02-ում: Փոփոխվել են մեկ փոխառուի գծով ռիսկի առավելագույն չափի նորմատիվի (Ն5 նորմատիվ) հաշվարկման կարգը և հաշվարկին մասնակցող տարրերի կազմը: Փոփոխությունների հիմնական նպատակն է հնարավորություն տալ ապահովագրական ընկերություններին Կենտրոնական բանկի նախնական համաձայնությունը ստանալու դեպքում կնքել խոշոր ապահովագրության պայմանագրեր, որոնց գծով դեբիտորական պարտքը կարող է գերազանցել ապահովագրական ընկերության ընդհանուր կապիտալի 20%-ը, եթե բավարարված են ապահովագրական ընկերությունների վարկային ռիսկի զսպմանն ուղղված՝ կանոնակարգով սահմանված պայմանները:

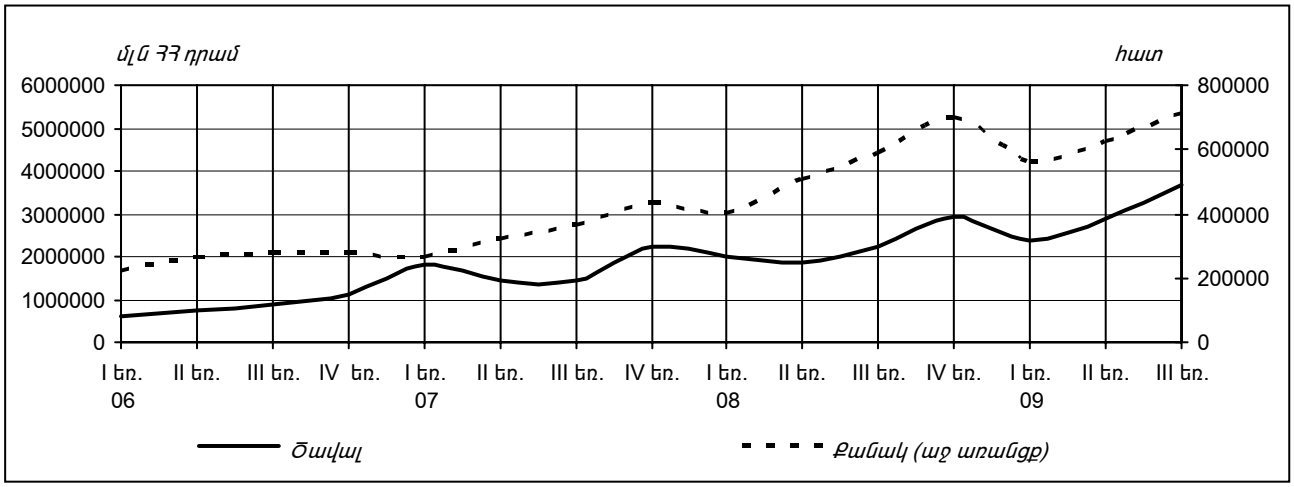
Վճարահաշվարկային հարաբերությունների զարգացումը 2009 թ. երրորդ եռամսյակում

2009 թ. երրորդ եռամսյակում ՀՀ տարածքում բանկային համակարգով անկանխիկ վճարումների ծավալը կազմել է 9320 մլրդ դրամ (քանակը՝ 1707230), ընդ որում՝ ՀՀ կենտրոնական բանկի վճարային համակարգերով իրականացված վճարումների ծավալը կազմել է 3686 մլրդ դրամ, իսկ քանակը՝ 715186: 2009 թ. երրորդ եռամսյակում ՀՀ կենտրոնական բանկի համակարգերով իրականացված անկանխիկ վճարումների ծավալը նախորդ եռամսյակի համեմատ ավելացել է 27.4%-ով (793 մլրդ դրամով), իսկ քանակը՝ 14%-ով (87947-ով): ՀՀ կենտրոնական բանկի վճարային համակարգերով իրականացված փոխանցումների ծավալը 2008 թ. երրորդ եռամսյակի համեմատ ավելացել է 64%-ով (1440 մլրդ դրամով), իսկ քանակը՝ 12705-ով (22 %-ով):

ՀՀ կենտրոնական բանկի վճարային համակարգերով իրականացված դրամական փոխանցումների միջին օրական ծավալը (առանց բորսայական գործառնությունների) կազմել է մոտ 57 մլրդ դրամ, իսկ քանակը՝ 11175: Դրամական փոխանցումների միջին օրական ծավալը 2009 թ. երկրորդ եռամսյակի համեմատ ավելացել է 12.4 մլրդ դրամով (քանակը՝ 1374-ով): Բորսայական գործառնությունների իրականացման հետ կապված միջին օրական փոխանցումների ծավալը կազմել է 85 մլրդ դրամ (ավելացել է 9.4%-ով):

2009 թ. երրորդ եռամսյակի ընթացքում ՀՀ կենտրոնական բանկի միջոցով իրականացված վճարումներում (առանց բորսայական գործառնություններ իրականացնելու հետ կապված փոխանցումների) նվազել է Գանձապետարանի նախաձեռնած, ինչպես նաև վերջինիս ուղղված փոխանցումների տեսակարար կշիռը, որոնք կազմել են ընդհանուր վճարումների ծավալի 24%-ը, քանակի 48%-ը: ՀՀ կենտրոնական բանկի միջոցով Գանձապետարան ուղղված, ինչպես նաև վերջինիս նախաձեռնած փոխանցումների ընդհանուր ծավալը նախորդ եռամսյակի համեմատ նվազել է 29%-ով (364 մլրդ դրամով), իսկ քանակը ավելացել է 49189-ով (16%-ով): 2008 թ. երրորդ եռամսյակի համեմատ այս վճարումների ծավալը ավելացել է 13.5%-ով (104 մլրդ դրամով):

ՀՀ ԿԲ միջոցով իրականացված վճարումների քանակը և ծավալը (առանց բորսայական փոխանցումների)

2009 թ. երրորդ եռամսյակում ՀՀ տարածքում վճարային քարտերով իրականացվել է 108 մլրդ դրամի 2242503 գործառնություն: Այդ թվում՝ քարտերով անկանխիկ վճարումների ծավալը կազմել է մոտ 7.8 մլրդ դրամ: Նշված անկանխիկ գործառնությունների ծավալում ինտերնետ միջավայրում իրականացված գործառնությունների ծավալը կազմել է 1.4 մլրդ դրամ (այդ թվում՝ էլեկտրոնային առևտուր՝ 0.4 մլրդ

դրամ, քարտից քարտ փոխանցումներ՝ 1 մլրդ դրամ): Եռամսյակի վերջի դրությամբ շրջանառության մեջ գտնվող քարտերի ընդհանուր քանակը կազմել է 539661, որը 2009 թ. երկրորդ եռամսյակի վերջի համեմատությամբ ավելացել է 7.5%-ով (37555 քարտով): Հաշվետու եռամսյակի ընթացքում քարտերով իրականացված անկանխիկ վճարումների ծավալը կազմել է քարտային գործառնությունների մոտ 7.3%-ը: Ընդհանուր առմամբ, քարտերով անկանխիկ գործառնությունների ծավալը նախորդ ժամանակահատվածի համեմատ ավելացել է 9%-ով (0.65 մլրդ դրամով):

Հաշվետու ժամանակահատվածում առևտրային բանկերի և դրամական փոխանցում իրականացնող կազմակերպությունների միջոցով ֆիզիկական անձանց ուղղված դրամական ստացումները 2008 թ. երրորդ եռամսյակի համեմատ ավելացել են 4%-ով և կազմել 205 մլրդ դրամ, իսկ արտասահման կատարված փոխանցումների ծավալը՝ 0.7%-ով և կազմել 90 մլրդ դրամ: 2009 թ. երկրորդ եռամսյակի համեմատ դրամական ստացումները ավելացել են 64%-ով, արտասահման կատարված փոխանցումները՝ 90%-ով:

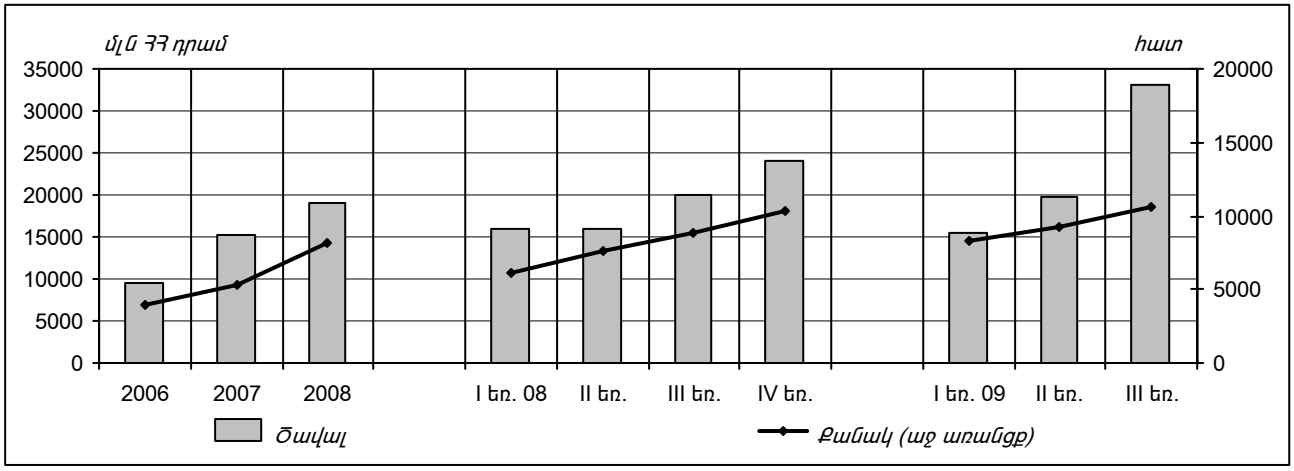
Վճարային գործիքների պրոցեսինգ, քլիրինգ և միաժամանակ դրամական (փողային) փոխանցումներ իրականացնող կազմակերպությունների միջոցով, ինչպես նաև առևտրային բանկերի հետ համագործակցելու արդյունքում մատուցված ծառայությունների դիմաց հավաքագրված միջոցները կազմել են 4191 մլն դրամ:

ԷԼԵԿՏՐՈՆԱՅԻՆ ՎՃԱՐՈՒՄՆԵՐԻ ՀԱՄԱԿԱՐԳ

2009 թ. երրորդ եռամսյակում ՀՀ կենտրոնական բանկի վճարային համակարգերով կատարված վճարումների գերակշիռ մասը իրականացվել է էլեկտրոնային վճարումների համակարգի միջոցով: Համակարգի մասնակիցների էլեկտրոնային վճարումները (առանց բորսայական գործառնություններ իրականացնելու հետ կապված փոխանցումների) միջին հաշվով կազմել են ընդհանուր վճարումների ծավալի 57.6%-ը, քանակի 94.9%-ը: Նախորդ ժամանակահատվածի համեմատությամբ էլեկտրոնային վճարումների ծավալն ավելացել է 68.2%-ով (861 մլրդ դրամով), իսկ քանակը՝ 14%-ով (84559-ով): 2008 թ. նույն ժամանակահատվածի համեմատությամբ էլեկտրոնային վճարումների ծավալն ավելացել է 66%-ով (846 մլրդ դրամով): Առևտրային բանկերի կողմից էլեկտրոնային վճարումների համակարգով (առանց բորսայական գործառնություններ իրականացնելու հետ կապված փոխանցումների) կատարված վճարումները կազմել են վերջիններիս վճարումների ծավալի մոտ 46%-ը (նախորդ ժամանակահատվածի համեմատ ավելացել են 20%-ով, 2008 թ. երրորդ եռամսյակի համեմատ՝ 14%-ով), իսկ քանակի՝ մոտ 99.8%-ը:

Էլեկտրոնային վճարումների համակարգով իրականացված դրամական փոխանցումների միջին օրական քանակը 2009 թ. երկրորդ եռամսյակի համեմատ ավելացել է 1321-ով՝ կազմելով 10613, իսկ ծավալն ավելացել է 13 մլրդ դրամով՝ կազմելով 33 մլրդ դրամ: Բորսայական գործառնությունների իրականացման նպատակով հաշվետու ժամանակահատվածում կատարված փոխանցումների միջին օրական ծավալը կազմել է մոտ 84 մլրդ դրամ (ավելացել է 7 մլրդ դրամով):

Էլեկտրոնային վճարումների համակարգով իրականացված միջին օրական փոխանցումները (առանց բորսայական փոխանցումների)

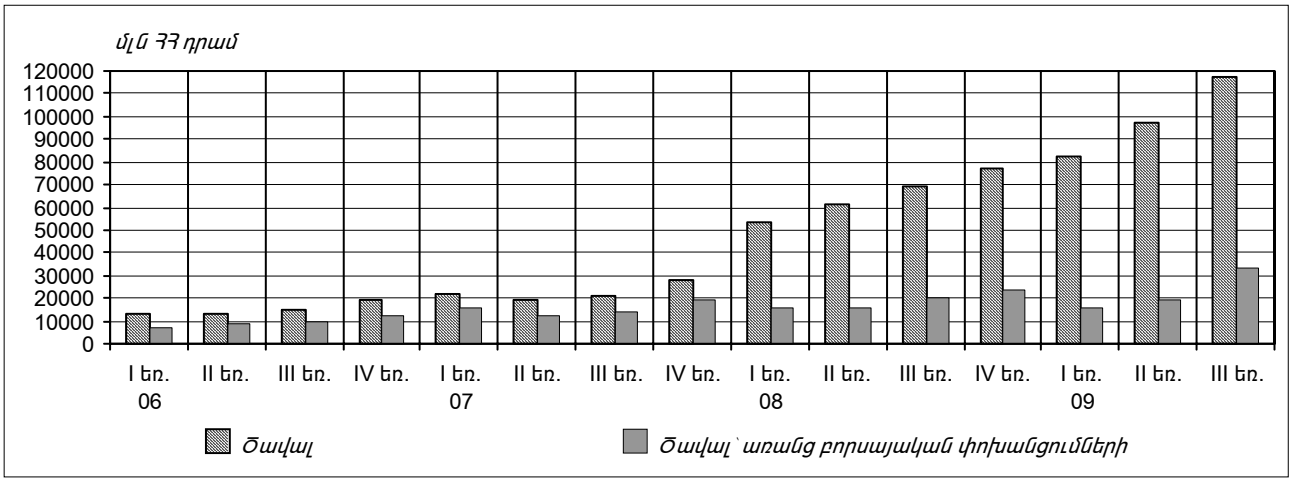

Էլեկտրոնային վճարումների համակարգում մեկ էլեկտրոնային փոխանցման միջին ծավալը, առանց բորսայական գործառնությունների իրականացման հետ կապված փոխանցումների, նախորդ եռամսյակի համեմատ ավելացել է մոտ 1 մլն դրամով և կազմել է 3.1 մլն դրամ: Էլեկտրոնային վճարում-

ների համակարգով առևտրային բանկերի կողմից բորսայական գործառնությունների իրականացման հետ կապված փոխանցումների միջին ծավալը կազմել 1418 մլն դրամ:

Էլեկտրոնային վճարումների համակարգում գրանցված մերժումները կազմել են վճարումների քանակի 0.1%-ը, ծավալի 0.07%-ը (673 փոխանցում՝ 5.4 մլրդ դրամ ծավալով), ընդ որում՝ անբավարար իրացվելիության պատճառով մերժված վճարումները կազմել են համակարգում իրականացված վճարումների քանակի 0.09%-ը, ծավալի 0.06%-ը (631 փոխանցում՝ 4.5 մլրդ դրամ ծավալով):

Բորսայական գործառնությունների իրականացման հետ կապված էլեկտրոնային վճարումների համակարգով կատարված փոխանցումները միջին օրական վճարումներում

ՀԱՄԱԽԱՌՆ ԹՂԹԱՅԻՆ ՎՃԱՐՈՒՄՆԵՐԻ ՀԱՄԱԿԱՐԳ

2009 թ. երրորդ եռամսյակի ընթացքում թղթային եղանակով կատարված վճարումները կազմել են ՀՀ կենտրոնական բանկի համակարգերով իրականացված վճարումների ծավալի 38.23%-ը, քանակի 4.9%-ը (նախորդ եռամսյակի համեմատ ծավալը նվազել է 8.9%-ով, իսկ քանակը ավելացել է 10%):

ՀՀ կենտրոնական բանկի, ՀՀ տարածքում գործող առևտրային բանկերի և Գանձապետարանի կողմից իրականացված վճարումները ՀՀ կենտրոնական բանկի վճարային համակարգերով

Ժամանակահատվածը	Համախառն				Պետական արժեթղթերի հաշվառման և հաշվարկների իրականացման համակարգ		Ընդամենը ԿԲ միջոցով*		Բորսայական գործառնությունների հետ կապված փոխանցումներ	
	էլեկտրոնային*		Թղթային							
	Գումար (մլն դրամ)	Քանակ	Գումար (մլն դրամ)	Քանակ	Գումար (մլն դրամ)	Քանակ	Գումար (մլն դրամ)	Քանակ	Գումար (մլն դրամ)	Քանակ
2008										
I եռ..	1024878	389728	745062	12179	240876	1764	2010816	403671	2422627	3026
տեսակարար կշիռը վճարումներում (%)	50.97	96.54	37.05	3.02	11.98	0.44	100	100		
II եռ.	1022887	488017	691740	16625	163687	1495	1878314	506137	2886558	3236
տեսակարար կշիռը վճարումներում (%)	54.46	96.42	36.83	3.29	8.71	0.29	100	100		
III եռ.	1275574	564371	798290	22434	172482	1376	2246326	588181	3172312	3683
տեսակարար կշիռը վճարումներում (%)	56.78	95.95	35.54	3.8	7.68	0.23	100	100		
IV եռ.	1536657	662776	1281886	38309	131764	1191	2950307	702276	3399058	3837
տեսակարար կշիռը վճարումներում (%)	52.08	94.38	43.45	5.45	4.47	0.17	100	100		
Ընդամենը	4859976	2104892	3516978	89547	708809	5826	9085763	2200265	11880556	13782
տեսակարար կշիռը վճարումներում (%)	23.18	95.07	16.77	4.04	3.38	0.26	100	100		

2009										
I եռ..	989806	530280	1333397	31860	59875	704	2383078	562844	4298084	3462
տեսակարար կշիռը վճարումներում (%)	41.54	94.21	55.95	5.66	2.51	0.13	100	100		
II եռ.	1260960	594690	1543120	31625	88900	924	2892981	627239	4946925	3097
տեսակարար կշիռը վճարումներում (%)	43.59	94.81	53.34	5.04	3.07	0.15	100	100		
III եռ.	2 121 563	679 249	1 410 056	34 893	154 334	1 044	3 685 953	715 186	5 413 324	3 818
տեսակարար կշիռը վճարումներում (%)	57.56	94.98	38.25	4.88	4.19	0.15	100	100		

** Առանց բորսայական գործառնությունների իրականացման հետ կապված փոխանցումների:*

ՀՀ կենտրոնական բանկի միջոցով թղթային եղանակով իրականացված վճարումների միջին օրական քանակը կազմել է 545 փոխանցում՝ 22 մլրդ դրամ ծավալով (2009 թ. երկրորդ եռամսյակի համեմատ փոխանցումների միջին օրական ծավալը նվազել է 2 մլրդ դրամով), իսկ մեկ թղթային փոխանցման միջին ծավալը նվազել է մոտ 8 մլն դրամով և կազմել է 40 մլն դրամ: Համախառն թղթային վճարումների համակարգով փոխանցումները հիմնականում պայմանավորված են կնքված ռեպո գործառնություններով:

2009 թ. երրորդ եռամսյակի ընթացքում առևտրային բանկերի միջև թղթային եղանակով իրականացվել է 11 մլրդ դրամ ծավալով 10 փոխանցում:

ՊԵՏԱԿԱՆ ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ՀԱՇՎԱՌՄԱՆ ԵՎ ՀԱՇՎԱՐԿՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳ

2009 թ. երրորդ եռամսյակի վերջի դրությամբ Պետական արժեթղթերի հաշվառման և հաշվարկների իրականացման համակարգին անդամակցել են ՀՀ տարածքում գործող 5 գործակալ և 17 դիլեր բանկեր, Ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամը, Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիան, «ՆԱՍԴԱՔ Օ-ԷՄ-ԷՔՍ-Արմենիա» ԲԲԸ-ն, մեկ ոչ բանկ դիլեր, ՀՀ ֆինանսների նախարարությունը (պետական պարտատոմսերի թողարկողի կարգավիճակով), Գանձապետական պահառուն, ինչպես նաև ՀՀ կենտրոնական բանկը (կենտրոնական պահառուի կարգավիճակով և Կենտրոնական բանկի սեփական պարտատոմսերի թողարկողի կարգավիճակով):

Համակարգի կողմից պետական (գանձապետական) արժեթղթերի առաջնային տեղաբաշխման և մարման նպատակով ձևավորվել է 400 հանձնարարական՝ մոտ 45 մլրդ դրամ ծավալով, ինչը 2009 թ. երկրորդ եռամսյակի համեմատ նվազել է 9 մլրդ դրամով (որտեղ արժեթղթերի տեղաբաշխման հետ կատարված վճարումները պահպանվել են նույն մակարդակում, իսկ արժեթղթերի մարման հետ կապված վճարումները նվազել են 9 մլրդ դրամով): Ընդ որում՝ առաջնային տեղաբաշխման ժամանակ ձեռք բերված պետական պարտատոմսերի դիմաց մասնակիցների կողմից կատարվել է 35 մլրդ դրամի փոխանցում, իսկ պետական արժեթղթերի մարման դիմաց Գանձապետարանի կողմից կատարվել է 10 մլրդ դրամի փոխանցում: Ընդ որում՝ «Գանձապետական պահառու» համակարգի միջոցով պետական արժեթղթերի դիմաց կատարվել է 755 մլն դրամի վճարում, որտեղ համապատասխանաբար մոտ 451 մլն դրամը կազմել են արժեթղթերի տեղաբաշխման և մոտ 304 մլն դրամը՝ արժեթղթերի մարման դիմաց վճարումները:

Պետական արժեթղթերի հաշվառման և հաշվարկների իրականացման համակարգի կողմից ՀՀ կենտրոնական բանկի սեփական արժեթղթերի առաջնային տեղաբաշխման և մարման հետ կապված գործառնություններ չեն իրականացվել:

Պետական արժեթղթերի հաշվառման և հաշվարկների իրականացման համակարգի մասնակիցների կողմից երկրորդային շուկայում արժեթղթերով կատարված առք ու վաճառքի գործառնությունների դիմաց (առաքում՝ վճարման դիմաց սկզբունքով) իրականացվել է 109.4 մլրդ դրամի 624 փոխանցում: Նշված ծավալը նախորդ ժամանակահատվածի համեմատ ավելացել է մոտ 3.7-անգամ: Համակարգի միջոցով կատարված ազատ առաքման գործառնությունները անվանական արժեքով կազմել են 102 մլրդ դրամ, իսկ գրավադրման հետ կապված գործառնությունները՝ 5 մլրդ դրամ:

ՎՃԱՐԱՅԻՆ ՔԱՐՏԵՐ

2009 թ. երրորդ եռամսյակի վերջի դրությամբ հաճախորդներին վճարային քարտերի տրամադրումը կամ դրանց սպասարկումը իրականացվել է ՀՀ տարածքում գործող 21 առևտրային բանկերի կողմից: Ընդ որում՝ 19 առևտրային բանկեր անդամակցում են «ԱրՔա» քարտերով վճարումների միասնական համակարգին:

Հաշվետու ժամանակահատվածում քարտերի սպասարկման նպատակով տեղադրվել են 36 նոր ավտոմատ գանձման մեքենաներ և 2009 թ. երրորդ եռամսյակի վերջի դրությամբ դրանց ընդհանուր քանակը կազմել է 661: Այդ թվում՝ «ԱրՔա» վճարային քարտերի սպասարկումը իրականացվում է 566 ավտոմատ գանձման սարքավորումների միջոցով: Առևտրային բանկերի կողմից տեղադրված POS - տերմինալների ընդհանուր քանակը կազմել է 2493, որից 430-ը տեղադրված է առևտրային բանկերի ստորաբաժանումներում: Տեղադրված իմպրինտերների ընդհանուր քանակը կազմել է 29:

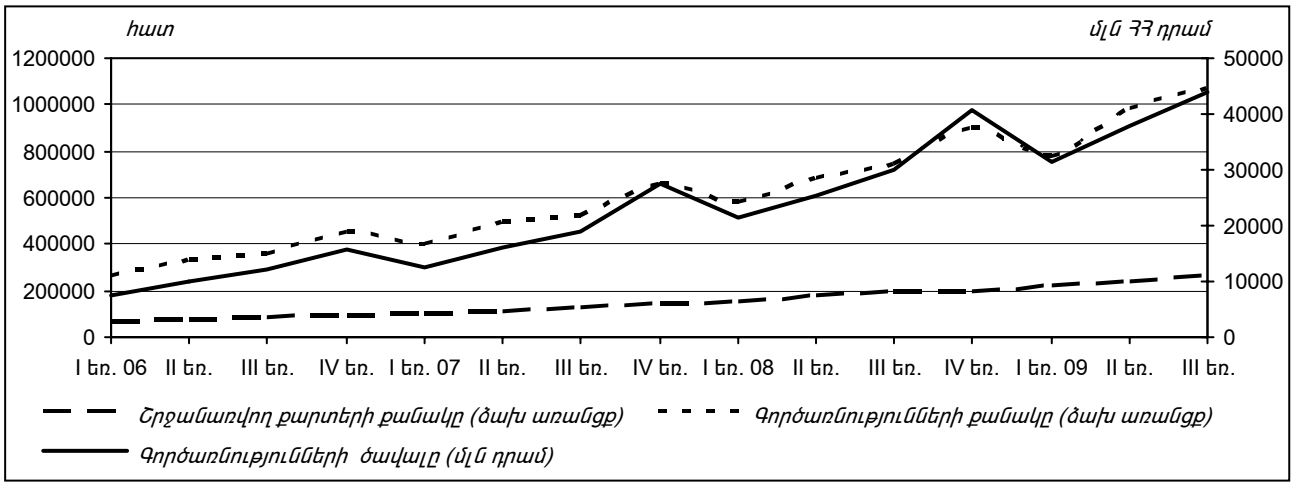
ՀՀ տարածքում գործող բանկերի կողմից տրամադրվող (սպասարկող) քարտերի տեսակները

Բանկի անվանումը	ArCa	MASTER CARD	VISA	AMEX	Այլ քարտեր
Հայբիզնեսբանկ	+	+			
Անելիք բանկ	+	+	+		
Արարատ բանկ	+	+			
Ամերիաբանկ	+	+	+		
ՎՏԲ-Հայաստան բանկ	+		+		
Հայէկոնոմբանկ	+	+			
Պրոմեթեյ բանկ	+	+			
ԲՏԱ բանկ	+	+			
Զարգացման հայկական բանկ	+	+			
Կոնվերսբանկ	+	+	+		+
Ինեկոբանկ	+	+			
Մելլաթ բանկ	+				
Բիբլոս բանկ Արմենիա	+	+			
Էյչ-Էս-Բի-Սի բանկ Հայաստան	+	+	+		+
ԱԿԲԱ-Կրեդիտ Ագրիկոլ բանկ	+		+		
Արցախբանկ	+	+			
Կասկադ բանկ	+	+			
Առէկսիմբանկ-Գազպրոմբանկ		+	+	+	
Յունիբանկ	+	+	+		
Արդշինինվեստ բանկ	+	+	+		
ՊրոԿրեդիտ բանկ			+		

2009 թ. երրորդ եռամսյակի վերջի դրությամբ գործող «ԱրՔա» քարտերի քանակը 2009 թ. երկրորդ եռամսյակի վերջի համեմատ ավելացել է 10%-ով (23895 քարտով) և կազմել 262841: Միջազգային քարտային համակարգերի քարտերի քանակը ընդհանուր առմամբ ավելացել է 5.2%-ով (13660 քարտով). VISA-ն ավելացել է 6.8%-ով (11844 քարտով) և կազմել 187196, իսկ MasterCard-ը՝ 4.1%-ով (2173 քարտով) և կազմել 54571: Միջազգային այլ քարտերի քանակը նվազել է 1%-ով (357 քարտով):

Քարտերով իրականացված գործառնությունների ծավալը 2009 թ. երկրորդ եռամսյակի համեմատ ավելացել է 9.9%-ով (9.7 մլրդ դրամով), իսկ քանակը՝ 4%-ով (86253): 2008 թ. երրորդ եռամսյակի համեմատ գործառնությունների ծավալը ավելացել է 25%-ով (21.9 մլրդ դրամով):

«ԱրՔա» քարտերի զարգացման դինամիկան

Շրջանառության մեջ գտնվող «ԱրՔա» քարտերով իրականացվել է 1068345 գործառնություն՝ 43.8 մլրդ դրամ ծավալով: «ԱրՔա» քարտերով կատարված գործառնությունների ծավալը նախորդ ժամանակահատվածի համեմատ ավելացել է մոտ 15.5%-ով (8.9 մլրդ դրամով), իսկ քանակը՝ 8%-ով (79292-ով):

VISA քարտերով իրականացված գործառնությունների ծավալը կազմել է 37.9 մլրդ դրամ (651366 գործառնություն), իսկ MasterCard-ով իրականացվել է 16 մլրդ դրամ ծավալով 296593 գործառնություն: VISA համակարգի քարտերով իրականացված գործառնությունների ծավալը 2009 թ. երկրորդ եռամսյակի համեմատ ավելացել է 6.2%-ով (2.3 մլրդ դրամ ծավալով), MasterCard-ով կատարված գործառնությունների ծավալը՝ 6.8%-ով (1 մլրդ դրամ ծավալով):

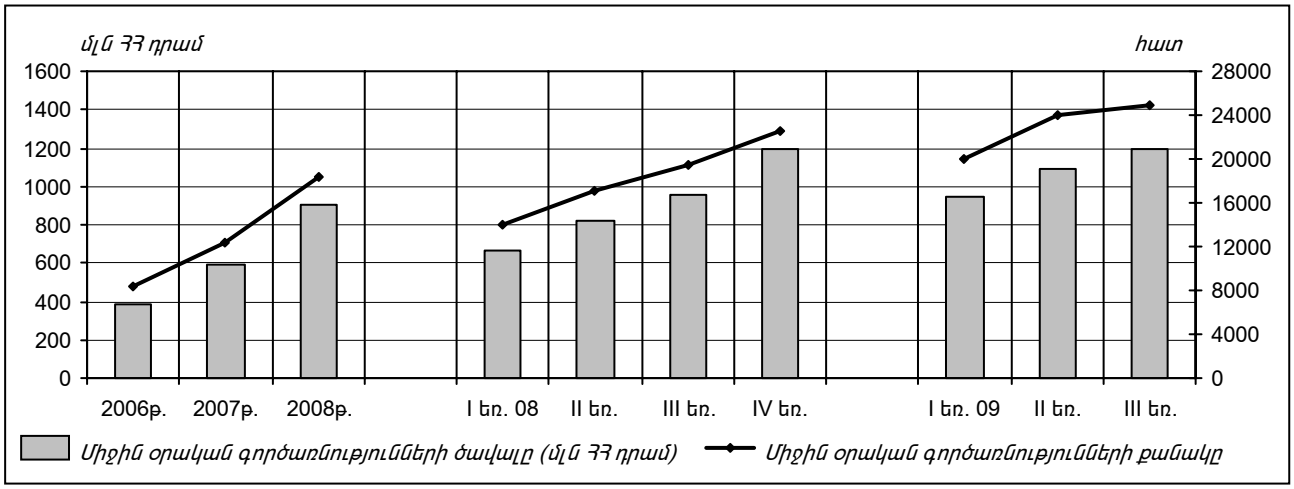
Քարտեր սպասարկող սարքավորումների միջոցով կատարված գործարքները (2009 թ. երրորդ եռամսյակի ընթացքում)

Սարքեր	Գործարքներ			
	ծավալը (մլն դրամ)	*քանակը*	*այդ թվում՝ «ԱրՔա» քարտերով*	
			ծավալը (մլն դրամ)	*քանակը*
Ավտոմատ գանձման սարքերի միջոցով	84 639	1 915 789	37 169	938 106
այդ թվում՝ անկանխիկ	594	12 642	27	5 894
POS – տերմինալների/իմպրինտերների միջոցով	21 953	266 862	6 290	106 073
այդ թվում՝ անկանխիկ	5 887	154 559	1 861	45 474
Ինտերնետ միջավայրում	1 374	59 852	365	24 166
Ընդամենը	107 967	2 242 503	43 824	1 068 345
այդ թվում՝ անկանխիկ	7 855	227 053	2 253	75 534

Միջազգային այլ քարտերով իրականացվել է 226239 գործառնություն՝ 10 մլրդ դրամ ծավալով, որը ավելացել է 0.6 մլրդ դրամով:

2009 թ. երրորդ եռամսյակի ընթացքում քարտերով իրականացված գործառնությունների միջին օրական ծավալը կազմել է 1200 մլն դրամ, իսկ քանակը՝ 24917: 2008 թ. նույն ժամանակահատվածի համեմատությամբ, գործառնությունների միջին օրական քանակը ավելացել է 28%-ով (5492-ով), իսկ ծավալը՝ 25%-ով (243 մլն դրամով): ՀՀ տարածքում մեկ վճարային քարտով իրականացված ամսական կանխիկացման գործառնությունների ծավալը կազմել է մոտ 61 հազ. դրամ, իսկ անկանխիկինը՝ 5 հազ. դրամ (քանակը համապատասխանաբար կազմել է 1.2 և 0.1):

ՀՀ տարածքում վճարային քարտերով իրականացված միջին օրական գործառնությունները 2006 – 2008 թթ., ինչպես նաև 2008 -2009 թթ. եռամսյակների ընթացքում

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՓՈԽԱՆՑՈՒՄՆԵՐԻ ՀԱՄԱԿԱՐԳԵՐ

Ֆիզիկական անձանց փոխանցումները, առանց բանկային հաշվի բացման, իրականացվում են՝ ՀՀ տարածքում գործող առևտրային բանկերի և ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից լիցենզավորված դրամական փոխանցում իրականացնող կազմակերպությունների միջոցով:

ՀՀ տարածքում գործող առևտրային բանկերը անդամակցում են 18 միջազգային դրամական փոխանցումների համակարգերի:

Դրամական փոխանցումների իրականացման համակարգերը

Համակարգեր	Մասնակից բանկերի քանակը	Մասնակից կազմակերպությունների քանակը	Մասնաբաժինը ստացումների ծավալում, %
UNISTREAM	1		50.57
ANELIK	9	1	7.62
CONTACT	7	2	8.93
MIGOM	12	2	8.45
BISTRAYA POCHTA	10	1	4.37
MONEY GRAM	17	1	4.37
LIDER	8		2.53
INTEREXPRESS	2	1	2.27
ZOLOTAYA CORONA	2		4.84
BLIZKO	4	2	1.71
PRIVAT MONEY TRANSFER	2		1.01
BTF-Sauz	1		0.91
FASTER	1	1	0.60
ALUR	2		0.38
AVERS	2		0.04
XPRESS MONEY	1		0.02
INTEL EXPRESS	1		0.25
RIA MONEY TRANSFER	2		0.24
MONEY TUN	-	1	0.10
Travelex	-	1	0.18
STEFI	-	1	0.41

2009 թ. երրորդ եռամսյակի ընթացքում այս համակարգերին մասնակից առևտրային բանկերի միջոցով Հայաստանի Հանրապետություն փոխանցումների ծավալը կազմել է 112.8 մլրդ դրամ (քանակը՝ 445166), որը 10 անգամ գերազանցել է արտասահման կատարված փոխանցումների ծավալը: Նշված համակարգերով դրամական միջոցների զուտ ներհոսքը առևտրային բանկերի միջոցով կազմել է 102 մլրդ դրամ: Հայաստանի Հանրապետություն փոխանցումների զուտ ներհոսքը 2009 թ. երկրորդ եռամսյակի համեմատ ավելացել է 37%-ով (28 մլրդ դրամով), իսկ 2008 թ. երրորդ եռամսյակի համեմատ նվազել է 25%-ով (34 մլրդ դրամով): Այս համակարգերով Հայաստանի Հանրապետություն կատարված մեկ փոխանցման միջին ծավալը կազմել է 253 հազ. դրամ. նախորդ եռամսյակի համեմատ ավելացել է 35 հազ. դրամով:

ՀՀ առևտրային բանկերի թղթակցային հաշիվներով իրականացված փոխանցումներում ֆիզիկական անձանց ուղղված վճարումները կազմել են մոտ 91 մլրդ դրամ. նախորդ եռամսյակի համեմատ ավելացել են 126%-ով (51 մլրդ դրամով), իսկ 2008 թ. նույն ժամանակահատվածի համեմատ ավելացել են 78%-ով (40 մլրդ դրամով). մեկ վճարման միջինը ավելացել է 2 մլն դրամով և կազմել 3.6 մլն դրամ: Միաժամանակ, բանկերի թղթակցային հաշիվներով ֆիզիկական անձանց փոխանցումները արտասահման կազմել են 79 մլրդ դրամ. նախորդ տարվա երրորդ եռամսյակի համեմատ նվազել են 0.7%-ով (0.6 մլրդ դրամով):

ՀՀ առևտրային բանկերի թղթակցային հաշիվներով (SWIFT-ի, տելեքսի, ֆաքսի միջոցով) Հայաստանի Հանրապետություն կատարված համախառն փոխանցումների ծավալը 2009 թ. երրորդ եռամսյակի ընթացքում կազմել է 765 մլրդ դրամ, իսկ քանակը՝ 45646 փոխանցում: Մեկ փոխանցման միջին ծավալը կազմել է 17 մլն դրամ. նախորդ տարվա նույն եռամսյակի համեմատ ավելացել է 43%-ով:

ՎՃԱՐԱՀԱՇՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

2009 թ. երրորդ եռամսյակի վերջի դրությամբ ՀՀ տարածքում գործում են 9 վճարահաշվարկային կազմակերպություններ, որից 2-ը իրավունք ունի իրականացնելու միայն դրամական միջոցների փոխանցում, իսկ մյուս 6-ը՝ վճարային գործիքների պրոցեսինգ, քլիրինգ և միաժամանակ դրամական (փողային) փոխանցումներ:

Դրամական փոխանցում իրականացնող վճարահաշվարկային կազմակերպությունները միջազգային վճարային համակարգերին անդամակցելու միջոցով ապահովում են արտասահմանից ՀՀ ուղղված վճարումների իրականացումը: Այդ կազմակերպությունները հաշվետու ժամանակահատվածում Հայաստանի Հանրապետության իրենց հաճախորդներին կատարել են 1.2 մլրդ դրամի վճարում, այդ թվում՝ 1 մլրդ դրամի վճարումը կատարվել է միջազգային դրամական փոխանցումների իրականացման համակարգերին անդամակցելու միջոցով, իսկ արտասահման կատարվել է 0.1 մլրդ դրամի փոխանցում: Դրամական փոխանցում իրականացնող կազմակերպությունների մասնաբաժինը առանց բանկային հաշիվների բացման կատարված միջազգային փոխանցումների ծավալում կազմել է 1%: Այս կազմակերպությունների միջոցով Հայաստանի Հանրապետություն փոխանցումներում հաճախորդներին կատարված մեկ վճարման միջին ծավալը հաշվետու ժամանակահատվածում կազմել է 89 հազ. դրամ: Ընդ որում՝ դրամական փոխանցումների իրականացման համակարգերով մեկ վճարման միջին ծավալը նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ նվազել է 19 հազ. դրամով:

Վճարային գործիքների պրոցեսինգ, քլիրինգ և միաժամանակ դրամական (փողային) փոխանցումներ իրականացնող 6 կազմակերպություններ ավտոմատ ինքնասպասարկման տերմինալների միջոցով մատուցում են հանրային նշանակություն ունեցող ծառայությունների դիմաց կանխիկ միջոցներով վճարումների ընդունման ծառայություններ: Նշված վճարահաշվարկային կազմակերպությունները ինքնասպասարկման տերմինալներով հավաքագրում են բնակչությանը մատուցված ծառայությունների դիմաց վարձավճարները մոտ 21 կազմակերպությունների համար: 2009 թ. երրորդ եռամսյակի վերջի դրությամբ տեղադրված են 695 ինքնասպասարկման տերմինալներ, որոնց միջոցով հաշվետու ժամանակահատվածում իրականացվել է 3909 մլն դրամի (1444665 գործառնություններ) միջոցների հավաքագրում:

Բացի այդ, որոշ վճարահաշվարկային կազմակերպություններ պրոցեսինգային, քլիրինգային ծառայություններ են մատուցում 8 առևտրային բանկերի: Այդ առևտրային բանկերը, համագործակցելով վճարահաշվարկային կազմակերպությունների հետ, իրականացրել են կոմունալ ծառայությունների դիմաց միջոցների հավաքագրում՝ գրանցված 102 դրամարկղային կետերի միջոցով: Վճարահաշվարկային կազմակերպությունների կողմից բացված մասնաճյուղերում, որտեղ միջոցների հավաքագրումը կատարվում է դրամարկղային կետերի միջոցով, կազմում է 13: Ընդհանուր առմամբ, դրամարկղային կետերի միջոցով կատարվել է 77950 գործառնություն՝ 282 մլն դրամ ծավալով:

«ԱրՔա» պրոցեսինգային կենտրոնը քարտերի սպասարկման սարքավորումների միջոցով ապահովել է 88.6 մլրդ դրամ ծավալով քարտային գործառնությունների պրոցեսինգ (նախորդ եռամսյակի համեմատ ավելացել է 13.8%-ով, իսկ 2008 թ. երրորդ եռամսյակի համեմատ՝ 29%-ով), այդ թվում՝ օտարերկրյա բանկերի կողմից թողարկված քարտերով իրականացվել է 5.3 մլրդ դրամի գործառնություն, իսկ ՀՀ բանկերի կողմից թողարկված քարտերով ՀՀ այլ բանկերի պրոցեսինգային կենտրոնների միջոցով (այդ թվում նաև արտասահմանում) իրականացվել է 9.2 մլրդ դրամի գործառնություն:

Մակրոտնտեսական ցուցանիշները 2009 թ. հունվար – սեպտեմբերին

(ՀՀ ազգային վիճակագրական ծառայության տվյալների հիման վրա)

Իրական հատված

Ամվանում	*Հունվար - հուլիս*	*Հունվար - օգոստոս*	*Հունվար - սեպտեմբեր*	*2009թ. հունվար-սեպտեմբերի իրական աճի ինդեքսը՝ 2008թ. հունվար-սեպտեմբերի նկատմամբ (%)*
Համախառն ներքին արդյունք *(մլն դրամ)*	1417138.6	1761874.9	2123218.4	81.7
ՀՆԱ դեֆլյատոր *(%)*	-	-	-	99.8
Մեկ զբաղվածին բաժին ընկնող ՀՆԱ *(հազար դրամ, ամսական)* [1]	1289.0	1599.1	1923.2	82.7
Արդյունաբերական արտադրանքի ծավալը *(մլն դրամ)*	336495.5	393825.9	459694.6	88.6
Էլեկտրաէներգիայի արտադրությունը *(մլն կվտ/ժամ)*	3268.5	3741.2	4152.0	87.4
Գյուղատնտեսության համախառն արտադրանք *(մլն դրամ)*	190876.7	281546.7	407864.1	98.7
Մանրածախ առևտրի ծավալը *(մլն դրամ)*	500369.2	596127.2	697636.0	100.8
Շինարարության ծավալը *(մլն դրամ)*	221937.4[2]	285520.5[2]	364646.9	56.2
Ծառայությունների ծավալը *(մլն դրամ)*	406101.5	467441.8	533181.5	98.8
Մեկ աշխատողի միջին ամսական անվանական աշխատավարձ *(դրամ)*	97853	97965	98369	108.9[1]
Տնտեսապես ակտիվ բնակչություն *(հազար մարդ)*	1179.3	1182.2	1184.8	
Պաշտոնապես գրանցված գործազուրկներ *(հազար մարդ)*	79.9	80.4	80.8	
Գործազրկության մակարդակը *(%)*	6.8	6.8	6.8	

Արտաքին հատված

Ամվանում	*Հունվար – հուլիս (մլն ԱՄՆ դոլար)*	*Հունվար – օգոստոս (մլն ԱՄՆ դոլար)*	*Հունվար – սեպտեմբեր (մլն ԱՄՆ դոլար)*	*2009թ. հունվար – սեպտեմբերը 2008թ. հունվար – սեպտեմբերի նկատմամբ (%)*
Արտահանում *(FOB)*	352.2	409.0	480.8	58.5
Ներմուծում *(CIF)*	1661.2	1951.5	2251.6	72.1
Առևտրային հաշվեկշռի պակասուրդ	1309.0	1542.5	1770.8	77.0

Գների ինդեքսներ

Ժամանակաշրջան	*Սպառողական գների ինդեքս*	*Արդյունաբերական արտադրանքի գների ինդեքս*	*Գների ինդեքս կապիտալ շինարարությունում*	*Գյուղատնտեսական մթերքների իրացման գների ինդեքս*
Նախորդ ամսվա նկատմամբ (%)				
Հունվար	101.2	97.4	101.8	94.0
Փետրվար	98.2	98.4	99.4	95.0
Մարտ	101.4	108.1	98.0	98.4
Ապրիլ	103.2	103.9	97.8	98.8
Մայիս	101.6	105.5	100.3	96.7
Հունիս	99.7	101.8	104.2	73.8
Հուլիս	97.3	101.7	98.7	78.8
Օգոստոս	99.6	108.7	99.4	78.9
Սեպտեմբեր	100.7	101.4	99.1	93.9
2009 թ. հունվար – սեպտեմբերը 2008 թ. հունվար – սեպտեմբերի նկատմամբ	102.9	100.8	111.0	87.5

Գնաճ

ժամանակաշրջան	2007	2008	2009	2009
	նախորդ ամսվա նկատմամբ (%)			*նախորդ տարվա դեկտեմբերի նկատմամբ (%)*
Հունվար	2.4	2.4	1.2	1.2
Փետրվար	0.2	1.1	-1.8	-0.7
Մարտ	-0.6	1.4	1.4	0.7
Ապրիլ	0.1	1.1	3.2	3.9
Մայիս	2.1	1.3	1.6	5.5
Հունիս	-0.3	-0.5	-0.3	5.2
Հուլիս	-3.2	-2.2	-2.7	2.4
Օգոստոս	-1.5	-0.7	-0.4	2.0
Սեպտեմբեր	0.7	0.5	0.7	2.7
Հոկտեմբեր	3.1	0.7		
Նոյեմբեր	2.1	0.1		
Դեկտեմբեր	1.5	0.1		
Տարեկան *(նախորդ տարվա դեկտեմբերի նկատմամբ)*	6.6	5.2		
Տարեկան *(նախորդ տարվա նկատմամբ)*	4.4	9.0		

Գնաճին առավելապես նպաստող ապրանքատեսակները[1]

Անվանում	Նախորդ ամսվա նկատմամբ, %	Նպաստումը, տոկոսային կետ
ՍԳԻ	**100.7**	**-**
Պարենային ապրանքներ (ներառյալ ոգելից խմիչք և ծխախոտ), որից՝	**100.2**	**0.1**
շաքարավազ	107.7	0.1
ձու	103.6	0.1
հացամթերք	99.7	0.0
մսամթերք	99.8	0.0
Ոչ պարենային ապրանքներ	**101.2**	**0.2**
հագուստ և գործվածք	101.1	0.0
կոշկեղեն	105.6	0.1
անձնական օգտագործման մեքենաներ և բենզին	102.3	0.1
Ծառայություններ	**101.2**	**0.3**
կրթության համակարգի	106.9	0.3
տրանսպորտի	100.8	0.0
բուժսպասարկման	100.2	0.0

Բնականոն գնաճի[1] փոփոխությունները

Ցուցանիշ	2007	2008	2009
Նախորդ ամսվա նկատմամբ, %			
Հունվար	0.19	0.40	-0.29
Փետրվար	-0.07	0.83	-0.53
Մարտ	-0.06	0.66	1.14
Ապրիլ	0.31	1.26	1.46
Մայիս	0.28	0.55	0.41
Հունիս	-0.16	0.30	0.25
Հուլիս	-0.19	0.02	-0.22
Օգոստոս	-0.16	0.06	0.37
Սեպտեմբեր	0.51	0.48	0.72
Հոկտեմբեր	0.80	0.10	
Նոյեմբեր	0.85	0.25	
Դեկտեմբեր	0.30	0.08	
Նախորդ տարվա նույն ամսվա նկատմամբ, %			
Հունվար	1.97	2.91	4.63
Փետրվար	2.21	3.77	3.02
Մարտ	2.07	4.54	3.33
Ապրիլ	2.05	5.66	3.47
Մայիս	2.14	5.94	3.37
Հունիս	2.05	6.47	3.36
Հուլիս	1.03	6.75	3.20
Օգոստոս	1.18	6.97	3.52
Սեպտեմբեր	1.32	6.99	3.71
Հոկտեմբեր	1.94	6.21	
Նոյեմբեր	2.45	5.56	
Դեկտեմբեր	2.70	5.37	

Բնականոն գնաճին առավելապես նպաստող 10 ապրանքատեսակները[1]

Անվանում	*Նպաստումը բնականոն գնաճին, տոկոսային կետ*
Նախորդ տարվա նույն ամսվա նկատմամբ, %	
Բնականոն գնաճ, *այդ թվում՝*	**3.71**
Ծառայություններ հիվանդանոցների վիրաբուժական բաժանմունքների	0.57
Օդային տրանսպորտով ուղևորների միջքաղաքային փոխադրման ուղեվարձ	0.48
Վճարովի ԲՈՒՀ	0.25
Թարմ ձուկ «Սիգ»	0.20
Դեղահաբ «Վիտամին C»	0.18
Ծառայություններ առողջարանների և այլ առողջարանային հաստատությունների՝ կացության, բուժման և սպասարկման ապահովմամբ	0.17
Ծառայություններ միջին բժշկական անձնակազմի և լաբորանտների	0.15
Ծառայություններ ատամնաբուժական, ատամների բուժման	0.13
Վճարովի դպրոց	0.12
Նրբերշիկ	0.11

[1] Ըստ ՀՀ ԿԲ հաշվարկների՝ ՀՀ ազգային վիճակագրական ծառայության տվյալների հիման վրա:
[2] Վերանայվել է ԱՎԾ կողմից:

ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ԵՎ ԳԱՆՁԱՊԵՏԱՐԱՆԻ ՓՈԽՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

(մլն ՀՀ դրամ)

Ժամանակաշրջան	Պահանջներ Կառավարության նկատմամբ			Կառավարության հաշիվներ և ավանդներ					Զուտ պահանջներ կառավարության նկատմամբ
	տեղական կարճաժամկետ արտատոմսերի	տեղական միջնաժամկետ և երկարաժամկետ արտատոմսերի	Ընդամենը	կենտրոնացված կառավարման միասնական հաշվի մնացորդներ և ժամկետային ավանդներ	կենտրոնացված կառավարման հաշվի մնացորդներ	ՕԻԳ-երի միջոցներ հոդվածով	ՕԻԳ-երի միջոցներ հաշվեկշռային	Ընդամենը	
2008									
Դեկտեմբեր[1]	0	8393	8393	103895	518	2	435	104849	**-96457**
2009									
Հունվար	0	8475	8475	111133	522	0	433	112087	**-103612**
Փետրվար	0	8147	8147	84881	522	0	434	85837	**-77690**
Մարտ[1]	0	8560	8560	67742	629	0	522	68893	**-60333**
Ապրիլ	0	16513	16513	56492	635	0	526	57652	**-41139**
Մայիս	0	23358	23358	48202	635	0	895	49733	**-26374**
Հունիս[1]	0	25521	25521	225906	618	32	1051	227607	**-202086**
Հուլիս	0	26343	26343	241772	635	32	1081	243520	**-217177**
Օգոստոս	0	27155	27155	235026	645	44	1094	236809	**-209654**
Սեպտեմբեր[1]	0	26011	26011	221663	661	14	1348	223686	**-197676**

[1] Ներառված են ՀՀ ԿԲ եզրափակիչ շրջանառության գործառնությունները:

ՀՀ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ԱՄՓՈՓ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ

(մլն ՀՀ դրամ)

ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ	Դ - 08 [3]	Հ - 09	Փ - 09	Մ – 09 [3]	Ա - 09	Մ - 09	Հ – 09[3]	Հ - 09	Օ - 09	Ս – 09[3]
(մնացորդը ժամանակահատվածի վերջի դրությամբ)										
ԶՈՒՏ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՊԱՀՈՒՍՏՆԵՐ [1,2]	***473916***	***426071***	***373805***	***359470***	***323122***	***323358***	***584688***	***586278***	***574346***	***550549***
ԶՈՒՏ ՆԵՐՔԻՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ	***-24186***	***-25865***	***21601***	***32265***	***61143***	***75628***	***-176767***	***-151850***	***-132601***	***-88878***
Կառավարություն	-96457	-103612	-77690	-60333	-41139	-26374	-202086	-217177	-209654	-197676
Բանկեր	80625	75162	80334	75190	57487	56123	49964	24762	34793	47633
այդ թվում՝ ռեպո համաձայնագրեր	60724	55285	60260	56086	38006	35662	33703	21700	15799	24616
ՀՀ ԿԲ կողմից արտարժույթի ներգրավման սվոփ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ավանդներ (-)	0	0	0	-1000	-800	0	-7651	-20901	-9301	-1500
Հակադարձ ռեպո (-)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ՀՀ ԿԲ կողմից արտարժույթի տրամադրման սվոփ (-)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-7919
ՀՀ ԿԲ կողմից թողարկված արժեթղթեր (-)	-1437	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Զուտ այլ ակտիվներ	-6916	2586	18957	17407	44795	45879	-24645	40565	42260	61165
ՓՈՂԻ ԲԱԶԱ	***449731***	***400206***	***395406***	***391735***	***384265***	***398986***	***407922***	***434427***	***441744***	***461672***
ԿԲ-ից դուրս կանխիկ ՀՀ դրամ	344503	302102	253327	234085	238928	248821	258926	278865	290829	281761
Պարտադիր պահուստներ (ՀՀ դրամով)	38519	24448	23660	38211	19966	21991	24996	21239	25289	30038
Պարտադիր պահուստներ (արտարժույթով)	65914	72850	117964	119042	124851	127728	123541	128862	120203	147213
Այլ հաշիվներ	795	807	455	397	520	446	458	5461	5423	2659
Այլ հաշիվներ (ՀՀ դրամով)	774	652	452	397	494	444	443	5451	5386	2659
Այլ հաշիվներ (արտարժույթով)	21	154	3	0	26	2	15	10	37	0
(փոփոխություններ նախորդ ժամանակահատվածի նկատմամբ)										
ԶՈՒՏ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՊԱՀՈՒՍՏՆԵՐ	***-***	***-47846***	***-52266***	***-14335***	***-36348***	***236***	***261330***	***1590***	***-11932***	***-23796***
ԶՈՒՏ ՆԵՐՔԻՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ	***-***	***-1679***	***47466***	***10664***	***28878***	***14485***	***-252394***	***24916***	***19249***	***43724***
Կառավարություն	-	-7156	25923	17357	19193	14765	-175711	-15092	7523	11978
Բանկեր	-	-5463	5172	-5144	-17704	-1363	-6159	-25202	10031	12839
այդ թվում՝ ավանդներ (-)	-	0	0	1000	-200	-800	7651	13251	-11601	-7800
ՀՀ ԿԲ կողմից թողարկված արժեթղթեր (-)	-	-1437	0	0	0	0	0	0	0	0
Զուտ այլ ակտիվներ	-	9502	16371	-1549	27388	1083	-70524	65210	1695	18906
ՓՈՂԻ ԲԱԶԱ	***-***	***-49525***	***-4800***	***-3671***	***-7470***	***14721***	***8935***	***26506***	***7317***	***19927***
ԿԲ-ից դուրս կանխիկ ՀՀ դրամ	-	-42402	-48775	-19242	4843	9893	10105	19939	11964	-9068
Պարտադիր պահուստներ (ՀՀ դրամով)	-	-14071	-788	14551	-18246	2026	3004	-3756	4050	4749
Պարտադիր պահուստներ (արտարժույթով)	-	6936	45114	1078	5809	2876	-4187	5321	-8659	27010
Այլ հաշիվներ	-	11	-351	-58	123	-74	12	5003	-38	-2764
Այլ հաշիվներ (ՀՀ դրամով)	-	-121	-200	-55	97	-50	-1	5008	-65	-2727
Այլ հաշիվներ (արտարժույթով)	-	133	-151	-3	26	-24	13	-5	27	-37
(տոկոսային փոփոխություններ նախորդ ժամանակահատվածի նկատմամբ)										
ԶՈՒՏ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՊԱՀՈՒՍՏՆԵՐ	***-***	***-10.1***	***-12.3***	***-3.8***	***-10.1***	***0.1***	***80.8***	***0.3***	***-2.0***	***-4.1***
ԶՈՒՏ ՆԵՐՔԻՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ	***-***	***-6.9***	***183.5***	***49.4***	***89.5***	***23.7***	***-333.7***	***14.1***	***12.7***	***33.0***
Կառավարություն	-	-7.4	25.0	22.3	31.8	35.9	-666.2	-7.5	3.5	5.7
Բանկեր	-	-6.8	6.9	-6.4	-23.5	-2.4	-11.0	-50.4	40.5	36.9
ՀՀ ԿԲ կողմից թողարկված արժեթղթեր (-)	-	-100.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Զուտ այլ ակտիվներ	-	137.4	633.2	-8.2	157.3	2.4	-153.7	264.6	4.2	44.7
ՓՈՂԻ ԲԱԶԱ	***-***	***-11.0***	***-1.2***	***-0.9***	***-1.9***	***3.8***	***2.2***	***6.5***	***1.7***	***4.5***
ԿԲ-ից դուրս կանխիկ ՀՀ դրամ	-	-12.3	-16.1	-7.6	2.1	4.1	4.1	7.7	4.3	-3.1
Պարտադիր պահուստներ (ՀՀ դրամով)	-	-36.5	-3.2	61.5	-47.7	10.1	13.7	-15.0	19.1	18.8
Պարտադիր պահուստներ (արտարժույթով)	-	10.5	61.9	0.9	4.9	2.3	-3.3	4.3	-6.7	22.5
Այլ հաշիվներ	-	1.4	-43.5	-12.8	30.9	-14.2	2.8	1091.3	-0.7	-51.0

[1] Առանց սեփականաշնորհման միջոցների: Զուտ միջազգային պահուստները (ԶՄՊ) իրենցից ներկայացնում են փոխարկելի արտարժույթով արտաքին ակտիվների և փոխարկելի արտարժույթով ու դրամով արտաքին պարտավորությունների տարբերությունը:

[2] ԶՄՊ-ն հաշվարկված է ծրագրային փոխարժեքներով՝ 1 ԱՄՆ դոլար = 385.00 դրամ, 1 ՀՓԻ = 1.5403 ԱՄՆ դոլար, 1 եվրո = 1.4182 ԱՄՆ դոլար, 1 ՄԲ ֆունտ ստեռլինգ = 1.4511 ԱՄՆ դոլար:

[3] Ներառված են ՀՀ ԿԲ եզրափակիչ շրջանառության գործառնությունները:

ՀՀ ԱՅԼ ԱՎԱՆԴԱՅԻՆ ԿԱՋՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՄՓՈՓ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ [1]

(մլն ՀՀ դրամ)

ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ	Դ - 08	Հ - 09	Փ - 09	Մ - 09	Ա - 09	Մ - 09	Հ - 09	Հ - 09	Օ - 09	Ս - 09
ԶԱԱ (փոխարկելի արտարժույթով)	**-182042**	**-166950**	**-173476**	**-230343**	**-195471**	**-181516**	**-168882**	**-174597**	**-164989**	**-190930**
Արտաքին ակտիվներ փոխարկելի արտարժույթով	95129	101999	109980	113062	131698	139606	163097	156061	161842	154324
Արտաքին պարտավորություններ փոխ. արտարժ.	-259546	-252255	-265229	-326680	-309733	-303823	-318693	-315586	-309685	-332163
Արտաքին պարտավորություններ դրամով	-17626	-16694	-18227	-16725	-17437	-17300	-13285	-15073	-17145	-13091
ԶՆԱ	**573086**	**551914**	**572329**	**655648**	**620077**	**609307**	**594946**	**637253**	**637761**	**677751**
Զուտ պահանջներ Կառավարության նկատմամբ	58299	53573	54170	48206	38689	35462	33322	34314	31852	35822
Պահանջներ Կառավարության նկատմամբ	75770	74223	75018	71038	63488	62543	64057	68967	74572	85129
Պարտավորություններ Կառավարության նկատմամբ	-17471	-20650	-20847	-22832	-24799	-27081	-30735	-34653	-42719	-49307
Զուտ պահանջներ ԿԲ նկատմամբ	49836	44491	78388	96940	101170	109839	117624	137054	135471	152969
Պահանջներ ԿԲ նկատմամբ	133727	124148	165077	180122	167634	173134	178895	195279	183421	214435
Պարտավորություններ ԿԲ նկատմամբ	-83891	-79658	-86689	-83182	-66464	-63295	-61271	-58225	-47951	-61465
Տնտեսություն	692475	676514	669551	717097	706482	694765	684890	704699	707036	727449
Ջեռնարկություններ	307659	299006	296681	333904	332164	329595	327787	348307	352432	368901
Դրամով	127457	121557	110980	104520	100257	97598	94244	99027	98330	106291
Արտարժույթով	177713	174783	182539	226311	229644	229408	230831	246659	251489	260113
Արժեթղթեր	2489	2666	3162	3073	2263	2589	2711	2621	2613	2497
Տնային տնտեսություններ	371056	364606	359649	368059	359096	350948	340771	339150	335362	338238
Դրամով	288934	283790	274363	264648	254443	243518	234745	227701	223459	223336
Արտարժույթով	82121	80816	85286	103411	104653	107430	106026	111448	111903	114902
Շահույթ չհետապնդող կազմակերպություններ	9491	9399	9431	11249	11328	10611	10311	10642	10704	10868
Դրամով	523	492	500	486	477	520	503	540	457	391
Արտարժույթով	8968	8907	8931	10763	10851	10091	9808	10102	10247	10477
Այլ ֆինանսական կազմակերպություններ	4269	3503	3790	3884	3894	3611	6022	6601	8537	9442
Դրամով	3235	2694	3447	3212	3238	2817	5218	5724	7573	8387
Արտարժույթով	1034	810	344	672	656	793	804	877	965	1055
Զուտ այլ ակտիվներ	-227524	-222664	-229781	-206595	-226265	-230760	-240890	-238814	-236598	-238490
Արտաքին ակտիվներ դրամով	5785	5768	4990	4765	5143	4597	10357	11119	15125	23153
Արտաքին ակտիվներ (ոչ փոխարկելի արտարժույթով)	127	77	81	55	97	134	177	186	121	7818
Արտաքին պարտավորություններ (ոչ փոխարկելի արտարժույթով)	-4	-19	-4	-16	-5	-4	-4	-83	-5	-5
Ներդրումներ փայաբաժիններում	1702	1706	1697	1749	1757	1810	1822	1883	3905	3917
Այլ ավանդային կազմ. միջև միջհատվածային պահանջներ (զուտ)	0	0	0	0	0	0	0	74	139	377
Միջբանկային պահանջներ (զուտ)	437	48	128	24004	668	108	101	812	322	398
Վարկային կազմակերպությունների միջև պահանջներ (զուտ)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Այլ ակտիվներ	79061	83409	81869	80489	87653	94953	95020	109245	123829	119578
Թողարկված պարտատոմսեր	-4672	-5687	-5664	-5530	-5891	-5880	-9389	-7862	-7982	-8130
Կապիտալ հաշիվներ	-254742	-254507	-258903	-260147	-256213	-259594	-271456	-278346	-278725	-284214
Այլ պարտավորություններ	-55217	-53458	-53976	-51965	-59475	-66884	-67517	-75841	-93327	-101380
Ավանդներ	**391044**	**384965**	**398853**	**425305**	**424606**	**427790**	**426064**	**462656**	**472773**	**486821**
Դրամով ավանդներ	221236	198228	156972	145215	143480	142322	142767	159484	155680	164465
Ցպահանջ ավանդներ	98919	89306	80642	86703	76831	81729	86556	96467	90827	100004
Ժամկետային ավանդներ	122317	108922	76330	58512	66648	60593	56211	63017	64853	64461
Ավանդներ արտարժույթով	169808	186737	241881	280090	281126	285468	283297	303172	317093	322355
Ցպահանջ ավանդներ	67219	73404	88489	77928	81112	82309	78854	89535	103658	96468
Ժամկետային ավանդներ	102589	113332	153392	202162	200014	203160	204443	213637	213435	225887

[1] Ընդգրկված են առևտրային բանկերի և վարկային կազմակերպությունների ցուցանիշները:

ՀՀ ԱՎԱՆԴԱՅԻՆ ԿԱՊՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՄՓՈՓ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ [1]

(մլն ՀՀ դրամ)

ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ	Դ - 08 [6]	Հ - 09	Փ - 09	Մ - 09 [6]	Ա - 09	Մ - 09	Հ - 09[6]	Հ - 09	Օ - 09	Ս – 09[6]
(մնացորդը ժամանակահատվածի վերջի դրությամբ)										
ԶՈՒՏ ԱՐՏԱՔԻՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ [2]	***291874***	***259121***	***200329***	***129127***	***127651***	***141842***	***415807***	***411680***	***409357***	***359619***
ԶՈՒՏ ՆԵՐՔԻՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ	***415914***	***401887***	***428402***	***508772***	***514951***	***513078***	***246919***	***311019***	***331038***	***384074***
Կառավարություն	-38157	-50039	-23519	-12127	-2450	9088	-168764	-182863	-177802	-161853
Տնտեսություն	692805	676838	669895	717452	706886	695177	685366	705211	707611	728163
Չեռնարկ. և կազմակերպ.	307659	299006	296681	333904	332164	329595	327787	348307	352432	368901
որից՝ կուտակված տոկոսներ	2411	2483	2344	3096	3385	3760	3535	3794	4266	4319
Տնային տնտեսություններ	371386	364930	359993	368414	359500	351360	341246	339662	335937	338952
որից՝ կուտակված տոկոսներ	4594	5070	5073	6075	6194	6444	6263	6466	6267	6204
Շահույթ չհետապնդող կազմակերպություններ	9491	9399	9431	11249	11328	10611	10311	10642	10704	10868
որից՝ կուտակված տոկոսներ	46	35	42	55	53	48	36	39	39	39
Այլ ֆինանսական կազմակերպություններ	4269	3503	3790	3884	3894	3611	6022	6601	8537	9442
որից՝ կուտակված տոկոսներ	18	15	15	23	25	27	35	52	70	58
Զուտ այլ ակտիվներ	-238734	-224912	-217974	-196553	-189485	-191187	-269683	-211329	-198771	-182236
ԴՐԱՄԱՅԻՆ ԶԱՆԳՎԱԾ [3]	*537958*	***474117***	***386848***	***357809***	***361450***	***369450***	***379413***	***419518***	***423265***	***421338***
ՓՈՂԻ ԶԱՆԳՎԱԾ [4]	***707788***	***661008***	***628731***	***637899***	***642602***	***654920***	***662726***	***722700***	***740395***	***743693***
Շրջաառությունում կանխիկ ՀՀ դրամ	315949	275237	229423	212197	217476	226684	236203	254583	262200	254213
Ցպահանջ ավանդներ և փոխառություններ ՀՀ դրամով [5]	99692	89958	81095	87100	77325	82173	87000	101918	96212	102663
որից՝ կուտակված տոկոսներ	43	61	78	44	69	92	53	79	113	71
Ժամկետային ավանդներ և փոխառություններ ՀՀ դրամով	122317	108922	76330	58512	66648	60593	56211	63017	64853	64461
որից՝ կուտակված տոկոսներ	1968	1895	1305	1239	1277	1166	1129	1096	1115	1139
Արտարժույթով ավանդներ և փոխառություններ	169830	186891	241884	280090	281152	285470	283312	303182	317131	322355
Ցպահանջ [5]	67240	73559	88492	77928	81138	82310	78869	89545	103696	96468
որից՝ կուտակված տոկոսներ	11	20	33	16	21	33	16	24	46	17
Ժամկետային	102589	113332	153392	202162	200014	203160	204443	213637	213435	225887
որից՝ կուտակված տոկոսներ	1643	1804	1781	2284	2638	2911	2934	3338	3411	3621
(փոփոխություններ նախորդ ժամանակահատվածի նկատմամբ)										
ԶՈՒՏ ԱՐՏԱՔԻՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ	-	***-32752***	***-58792***	***-71202***	***-1476***	***14191***	***273965***	***-4126***	***-2323***	***-49738***
ԶՈՒՏ ՆԵՐՔԻՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ	-	***-14027***	***26515***	***80370***	***6178***	***-1873***	***-266159***	***64100***	***20019***	***53035***
Կառավարություն	-	-11882	26520	11393	9677	11538	-177852	-14099	5061	15948
Տնտեսություն	-	-15967	-6943	47557	-10566	-11709	-9811	19846	2399	20552
Չեռնարկ. և կազմակերպ.	-	-8653	-2325	37223	-1741	-2569	-1808	20520	4126	16468
որից՝ կուտակված տոկոսներ	-	72	-139	752	289	375	-225	259	472	53
Տնային տնտեսություններ	-	-6456	-4937	8421	-8914	-8140	-10114	-1584	-3725	3015
որից՝ կուտակված տոկոսներ	-	476	3	1002	120	249	-181	203	-199	-63
Շահույթ չհետապնդող կազմակերպություններ	-	-92	32	1818	79	-717	-300	331	62	164
որից՝ կուտակված տոկոսներ	-	-11	7	12	-1	-6	-12	2	0	0
Այլ ֆինանսական կազմակերպություններ	-	-766	287	94	9	-283	2411	579	1937	904
որից՝ կուտակված տոկոսներ	-	-3	0	8	2	2	8	16	19	-12
Զուտ այլ ակտիվներ	-	13822	6938	21421	7068	-1702	-78496	58353	12559	16535
ԴՐԱՄԱՅԻՆ ԶԱՆԳՎԱԾ	-	***-63841***	***-87269***	***-29038***	***3640***	***8000***	***9964***	***40104***	***3747***	***-1927***
ՓՈՂԻ ԶԱՆԳՎԱԾ	-	***-46779***	***-32277***	***9168***	***4702***	***12318***	***7806***	***59974***	***17696***	***3297***
Շրջաառությունում կանխիկ ՀՀ դրամ	-	-40711	-45814	-17226	5279	9207	9519	18379	7617	-7987
Ցպահանջ ավանդներ և փոխառություններ ՀՀ դրամով	-	-9734	-8864	6005	-9774	4848	4827	14918	-5706	6451
որից՝ կուտակված տոկոսներ	-	18	18	-34	25	23	-39	26	34	-42
Ժամկետային ավանդներ և փոխառություններ ՀՀ դրամով	-	-13396	-32592	-17817	8136	-6055	-4383	6806	1836	-392
որից՝ կուտակված տոկոսներ	-	-74	-590	-66	38	-111	-37	-33	19	24
Արտարժույթով ավանդներ և փոխառություններ	-	17062	54992	38206	1062	4318	-2158	19870	13949	5224
Ցպահանջ	-	6318	14933	-10564	3210	1173	-3441	10676	14151	-7228
որից՝ կուտակված տոկոսներ	-	9	14	-17	5	12	-17	7	23	-29
Ժամկետային	-	10743	40059	48770	-2148	3146	1284	9194	-202	12453
որից՝ կուտակված տոկոսներ	-	161	-23	503	354	272	23	403	73	210

(տոկոսային փոփոխություններ նախորդ ժամանակահատվածի նկատմամբ)

ԶՈՒՏ ԱՐՏԱՔԻՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ	-	***-11.2***	***-22.7***	***-35.5***	***-1.1***	***11.1***	***193.1***	***-1.0***	***-0.6***	***-12.2***
ԶՈՒՏ ՆԵՐՔԻՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ	-	***-3.4***	***6.6***	***18.8***	***1.2***	***-0.4***	***-51.9***	***26.0***	***6.4***	***16.0***
Կառավարություն	-	-31.1	53.0	48.4	79.8	470.9	-1957.0	-8.4	2.8	9.0
Տնտեսություն	-	-2.3	-1.0	7.1	-1.5	-1.7	-1.4	2.9	0.3	2.9
Ձեռնարկ. և կազմակերպ.	-	-2.8	-0.8	12.5	-0.5	-0.8	-0.5	6.3	1.2	4.7
Տնային տնտեսություններ	-	-1.7	-1.4	2.3	-2.4	-2.3	-2.9	-0.5	-1.1	0.9
Շահույթ չհետապնդող կազմակերպություններ	-	-1.0	0.3	19.3	0.7	-6.3	-2.8	3.2	0.6	1.5
Այլ ֆինանսական կազմակերպություններ	-	-17.9	8.2	2.5	0.2	-7.3	66.8	9.6	29.3	10.6
Զուտ այլ ակտիվներ	-	5.8	3.1	9.8	3.6	-0.9	-41.1	21.6	5.9	8.3
ԴՐԱՄԱՅԻՆ ԶԱՆԳՎԱԾ	-	***-11.9***	***-18.4***	***-7.5***	***1.0***	***2.2***	***2.7***	***10.6***	***0.9***	***-0.5***
ՓՈՂԻ ԶԱՆԳՎԱԾ	-	***-6.6***	***-4.9***	***1.5***	***0.7***	***1.9***	***1.2***	***9.0***	***2.4***	***0.4***
Շրջանառությունում կանխիկ ՀՀ դրամ	-	-12.9	-16.6	-7.5	2.5	4.2	4.2	7.8	3.0	-3.0
Ցպահանջ ավանդներ և փոխառություններ ՀՀ դրամով	-	-9.8	-9.9	7.4	-11.2	6.3	5.9	17.1	-5.6	6.7
Ժամկետային ավանդներ և փոխառություններ ՀՀ դրամով	-	-11.0	-29.9	-23.3	13.9	-9.1	-7.2	12.1	2.9	-0.6
Արտարժույթով ավանդներ և փոխառություններ	-	10.0	29.4	15.8	0.4	1.5	-0.8	7.0	4.6	1.6
Ցպահանջ	-	9.4	20.3	-11.9	4.1	1.4	-4.2	13.5	15.8	-7.0
Ժամկետային	-	10.5	35.3	31.8	-1.1	1.6	0.6	4.5	-0.1	5.8

[1] Ընդգրկված են ՀՀ կենտրոնական բանկի, առևտրային բանկերի և վարկային կազմակերպությունների ցուցանիշները:

[2] ԶԱՄ-ն ընդգրկում է միայն փոխարկելի արտարժույթով ակտիվները և փոխարկելի արտարժույթով ու դրամով արտաքին պարտավորությունները: Կենտրոնական բանկի ԶՄՊ-ն հաշվարկված է ծրագրային փոխարժեքներով (1 ԱՄՆ դոլար = 385.00 դրամ, 1 ՀՓԻ = 1.5403 ԱՄՆ դոլար, 1 եվրո = 1.4182 ԱՄՆ դոլար, 1 ՄԲ ֆունտ ստեռլինգ = 1.4511 ԱՄՆ դոլար), առևտրային բանկերի և վարկային կազմակերպությունների ԶԱՄ-ն՝ փաստացի փոխարժեքներով:

[3] Ընդգրկում է կանխիկը շրջանառությունում, ռեզիդենտների՝ միայն դրամով ցպահանջ և ժամկետային ավանդներն ու փոխառությունները:

[4] Ընդգրկում է կանխիկը շրջանառությունում, ռեզիդենտների՝ դրամով ցպահանջ և ժամկետային ավանդներն ու փոխառությունները, արտարժութային ավանդներն ու փոխառությունները:

[5] Ներառյալ հաշիվները:

[6] Ներառված են ՀՀ ԿԲ եզրափակիչ շրջանառության գործառնությունները:

ԲԱՆԿԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ

	2008 թվականի III եռամսյակ	2008 թվականի IV եռամսյակ	2009 թվականի I եռամսյակ	2009 թվականի II եռամսյակ	2009 թվականի III եռամսյակ
Միջին եռամսյակային ակտիվներ[1] *(հազար ՀՀ դրամ)*	926861897	991797918	1057798117	1104517748	1194990011
Միջին եռամսյակային վարկեր *(հազար ՀՀ դրամ)*	570440278	614075032	613596656	620678104	641739877
Միջին եռամսյակային պարտավորություններ *(հազար ՀՀ դրամ)*	717806691	765421307	820005684	863753558	940720446
Միջին եռամսյակային ավանդներ *(հազար ՀՀ դրամ)*	469850761	454852487	485098750	519116157	591252855
Միջին եռամսյակային կապիտալ *(հազար ՀՀ դրամ)*	209055206	226376610	237792433	240764190	254269565
Միջին եռամսյակային ընդհանուր կապիտալի համարժեքության նորմատիվային ցուցանիշ *(%)*	26.8%	27.3%	27.9%	27.2%	28.6%
Միջին եռամսյակային ընդհանուր իրացվելիության նորմատիվային ցուցանիշ *(%)*	26.6%	24.2%	27.4%	31.0%	34.5%
Միջին եռամսյակային ընթացիկ իրացվելիության նորմատիվային ցուցանիշ *(%)*	93.8%	97.7%	123.0%	143.6%	149.6%

[1] Միջին եռամսյակային ցուցանիշները հաշվարկվում են եռամսյակի երեք ամիսների մեծությունների միջինացմամբ:

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՇՈՒԿԱՅԻ ՏՈԿՈՍԱԴՐՈՒՅՔՆԵՐԸ

Ցուցանիշներ	2008 [4]	2009								
	Դ	Հ	Փ	Մ	Ա	Մ	Հ	Հ	Օ	Ն
ՎԱՐԿԵՐ										
Մինչև 1 տարի ժամկետով										
Իրավաբանական անձանց										
ՀՀ դրամով	13.0	15.0	14.7	15.3	14.8	14.1	14.4	15.0	14.7	14.5
ԱՄՆ դոլարով	14.0	14.7	13.1	14.6	14.7	15.0	13.4	13.9	13.9	13.3
Ֆիզիկական անձանց										
ՀՀ դրամով	20.6	21.4	21.2	21.6	21.7	21.7	21.3	21.1	21.0	21.1
ԱՄՆ դոլարով	13.1	18.1	16.4	16.8	18.4	18.4	18.9	18.4	17.8	18.4
1 տարուց ավելի ժամկետով										
Իրավաբանական անձանց										
ՀՀ դրամով	13.9	15.8	16.7	16.8	15.7	16.5	16.3	15.3	15.8	14.6
ԱՄՆ դոլարով	15.2	15.4	15.6	16.0	15.7	16.4	16.5	14.6	15.4	13.8
Ֆիզիկական անձանց										
ՀՀ դրամով	18.7	18.3	18.5	18.6	19.2	19.2	19.3	19.4	19.3	18.9
ԱՄՆ դոլարով	20.5	18.7	18.3	18.4	19.5	19.0	19.0	17.9	18.5	17.8
ՍՏԱՆԴԱՐՏ										
Մինչև 1 տարի ժամկետով										
Իրավաբանական անձանց										
ՀՀ դրամով	7.3	7.8	7.5	7.6	7.4	8.0	8.3	8.3	8.0	7.5
ԱՄՆ դոլարով	7.7	6.1	8.0	7.2	6.6	6.1	6.8	5.9	6.5	8.0
Ֆիզիկական անձանց										
ՀՀ դրամով	8.4	8.6	9.0	11.0	10.4	11.0	11.1	10.4	10.0	10.0
ԱՄՆ դոլարով	5.7	4.8	5.7	5.6	6.1	5.7	5.6	5.5	6.0	6.2
1 տարուց ավելի ժամկետով										
Իրավաբանական անձանց										
ՀՀ դրամով	8.7	9.7	9.6	10.6	7.7	11.6	14.1	10.3	10.9	7.6
ԱՄՆ դոլարով	9.0	8.9	8.9	9.9	8.3	9.6	7.5	9.8	8.8	9.2
Ֆիզիկական անձանց										
ՀՀ դրամով	9.5	9.7	10.0	10.2	9.9	9.8	10.8	11.6	12.2	11.6
ԱՄՆ դոլարով	8.0	9.2	9.9	7.9	8.1	7.1	8.8	10.3	9.0	8.7
Ֆիզիկական անձանց հիփոթեքային վարկեր [1]										
ՀՀ դրամով	14.5	13.9	14.5	13.7	14.8	14.8	15.8	13.7	14.5	14.0
ԱՄՆ դոլարով	16.2	15.0	17.7	17.2	17.9	16.3	16.3	16.6	15.9	14.9
ՀՀ ԿԲ կողմից թողարկված պարտատոմսերի եկամտաբերությունը [2,3]	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Պետական կարճաժամկետ պարտատոմսերի եկամտաբերությունը [3]	9.1	**9.4**	**9.8**	**10.7**	**11.1**	**11.3**	**10.7**	**8.1**	**7.1**	**6.2**
Պետական միջինժամկետ պարտատոմսերի եկամտաբերությունը [3]	-	**10.5**	**10.5**	-	**12.9**	**13.6**	**13.8**	**11.2**	**10.6**	**10.3**
Պետական երկարաժամկետ պարտատոմսերի եկամտաբերությունը [3]	-	-	-	**12.9**	-	-	**15.5**	-	-	**13.3**

[1] *Ներկայացված են 1 տարուց ավելի ժամկետով վարկերը:*

[2] *Ներառված են բոլոր ժամկետայնության արժեթղթերը:*

[3] *Ներկայացված են առաջնային շուկայում տեղաբաշխված արժեթղթերի միջին կշռված եկամտաբերությունները:*

[4] *Ներկայացված են տարվա վերջին ամսվա տոկոսադրույքները:*

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՇՈՒԿԱՅՈՒՄ ՀՀ ԿԲ ԳՈՐԾԱՌՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԾԱՎԱԼԸ

(մլն ՀՀ դրամ)

ժամկետը	Ռեպո համաձայնագրեր[1]	Հակադարձ ռեպո համաձայնագրեր[1]	Ներգրավվող ավանդներ[1]	Լոմբարդային վարկեր[1]	Պետական պարտատոմսերի առք	Պետական պարտ. վաճառք
2008						
Հունվար	52586.1	-	132800.0	-	-	-
Փետրվար	30332.4	-	86650.0	-	-	-
Մարտ	43941.0	-	56100.0	-	-	-
Ապրիլ	91219.7	-	4800.0	-	-	-
Մայիս	72239.2	-	44150.0	-	-	-
Հունիս	88627.1	-	49180.0	-	-	-
Հուլիս	100162.0	-	55960.0	-	-	-
Օգոստոս	55082.6	-	65800.0	-	-	-
Սեպտեմբեր	66306.4	-	69850.0	-	-	-
Հոկտեմբեր	129691.0	-	51050.0	-	-	-
Նոյեմբեր	158162.5	-	20650.0	-	-	-
Դեկտեմբեր	251788.7	-	7100.0	-	5260.3	-
2009						
Հունվար	218853.7	-	6500.0	-	-	-
Փետրվար	228412.4	-	9100.0	-	-	-
Մարտ	232990.2	-	26860.0	-	-	-
Ապրիլ	213687.9	-	124250.0	-	9175.6	-
Մայիս	145137.3	-	33250.0	-	7229.2	-
Հունիս	84370.0	-	114858.4	-	3500.0	-
Հուլիս			361430.0			
Օգոստոս	36895.6	-	360100.0	-	800.0	-
Սեպտեմբեր	55537.3	-	109900.0	2874.307	-	-

[1] *Մարումները հանված չեն:*

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՇՈՒԿԱՅՈՒՄ ՀՀ ԿԲ ԳՈՐԾԱՌՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՏՈԿՈՍԱԴՐՈՒՅՔՆԵՐԸ

(%)

Գործողության ժամկետը	Գործառնության տեսակը		
	Ռեպո համաձայնագրեր	Ներգրավվող ավանդներ	Լոմբարդային վարկեր
27.12.2003-08.03.2004	9.00	5.00	20.00
09.03.2004-06.04.2004	6.00	3.00	20.00
07.04.2004-13.07.2004	6.00	1.00	20.00
14.07.2004-22.08.2004	5.00	1.00	20.00
23.08.2004-17.10.2004	4.00	1.00	16.00
18.10.2004-09.01.2005	3.75	1.00	16.00
10.01.2005-13.06.2005	4.50	1.75	16.00
14.03.2005-09.08.2005	3.75	1.75	16.00
10.08.2005-25.12.2005	3.00	1.00	16.00
26.12.2005-05.02.2006	3.50	1.00	16.00
06.02.2006-15.03.2006	4.00	1.00	16.00
16.03.2006-02.04.2006	4.00	1.00	12.00
03.04.2006-03.05.2006	4.00	1.00	8.00
04.05.2006-31.07.2006	4.00	1.00	7.00
01.08.2006-31.08.2006	4.25	1.00	7.00
01.09.2006-02.10.2006	4.50	1.50	7.50
03.10.2006-02.04.2007	4.75	1.75	7.75
03.04.2007-02.07.2007	4.50	1.50	7.50
03.07.2007-02.10.2007	4.75	1.75	7.75
03.10.2007-04.11.2007	5.00	2.00	8.00
05.11.2007-04.12.2007	5.25	2.25	8.25
05.12.2007-04.02.2008	5.75	2.75	8.75
05.02.2008-04.03.2008	6.00	3.00	9.00
04.03.2008-02.04.2008	6.25	3.25	9.25
03.04.2008-05.05.2008	6.50	3.50	9.50
06.05.2008-03.06.2008	6.75	3.75	9.75
04.06.2008-02.07.2008	7.00	4.00	10.00
03.07.2008-04.08.2008	7.25	4.25	10.25
05.08.2008-02.09.2008	7.50	4.50	10.50
03.09.2008-02.12.2008	7.75	4.75	10.75
03.12.2008-13.01.2009	7.25	4.25	10.25
14.01.2009-10.02.2009	7.00	4.00	10.00
11.02.2009-03.03.2009	6.75	3.75	9.75
04.03.2009-07.04.2009	7.75	4.75	10.75
08.04.2009-12.05.2009	7.50	4.50	10.50
13.05.2009-22.05.2009	7.25	4.25	10.25
23.05.2009-09.06.2009	6.25	3.25	9.25
10.06.2009-08.07.2009	6.00	3.00	9.00
08.07.2009-11.08.2009	5.50	2.50	8.50
12.08.2009-08.09.2009	5.25	2.25	8.25
09.09.2009-	5.00	2.00	8.00

ՄԻՋԲԱՆԿԱՅԻՆ ՌԵՊՈ ՇՈՒԿԱՅԻ ՇՐՋԱՆԱՌՈՒԹՅՈՒՆԸ

Ցուցանիշներ	մինչև 7 օր		8 – 14 օր		15 – 28 օր		28 օր և ավելի		Ընդամենը	
	մլն դրամ	%	մլն դրամ	%	մլն դրամ	%	մլն դրամ	%	մլն դրամ	%
Հունվար 09	***8078.46***	***7.81***	***4686.85***	***8.03***	***1052.32***	***8.14***			***13817.622***	***7.91***
Առավելագույն տոկոսադրույք		9.00		8.50		8.25				9.00
Նվազագույն տոկոսադրույք		6.00		7.75		7.75				6.00
Ստանդարտ շեղում		0.63		0.22		0.21				0.52
Փետրվար	***8809.48***	***7.84***	***1249.76***	***8.05***	***1355.76***	***8.05***	***137.56***	***8.45***	***11552.559***	***7.89***
Առավելագույն տոկոսադրույք		8.50		8.50		8.50		8.50		8.50
Նվազագույն տոկոսադրույք		6.75		7.75		7.75		8.00		6.75
Ստանդարտ շեղում		0.36		0.18		0.24		0.29		0.58
Մարտ	***13537.51***	***8.90***	***371.67***	***8.96***	***374.86***	***9.00***			***14284.039***	***8.90***
Առավելագույն տոկոսադրույք		11.00		9.25		9.00				11.00
Նվազագույն տոկոսադրույք		7.75		8.50		9.00				7.75
Ստանդարտ շեղում		0.43		0.38		-				0.54
Ապրիլ	***15608.09***	***8.70***	***1399.50***	***8.39***	***125.00***	***8.25***			***17132.587***	***8.67***
Առավելագույն տոկոսադրույք		9.50		9.00		8.25				9.50
Նվազագույն տոկոսադրույք		7.81		7.50		8.25				7.50
Ստանդարտ շեղում		0.35		0.50						0.37
Մայիս	***17707.27***	***7.98***	***1880.03***	***8.25***	***100.00***	***7.50***			***19687.300***	***8.00***
Առավելագույն տոկոսադրույք		8.50		8.75		7.50				8.75
Նվազագույն տոկոսադրույք		6.55		7.50		7.50				6.55
Ստանդարտ շեղում		0.45		0.27						0.60
Հունիս	***18507.04***	***7.14***	***2912.28***	***7.44***	***100.00***	***7.50***	***4398.76***	***8.96***	***25918.076***	***7.48***
Առավելագույն տոկոսադրույք		8.75		8.75		7.50		9.50		9.50
Նվազագույն տոկոսադրույք		6.00		6.75		7.50		7.25		6.00
Ստանդարտ շեղում		0.47		0.51				0.93		0.58
Հուլիս	***23777.32***	***6.10***	***5616.96***	***6.50***	***435.45***	***6.79***	***1784.70***	***7.18***	***31614.42***	***6.24***
Առավելագույն տոկոսադրույք		8.00		7.75		7.50		9.50		9.50
Նվազագույն տոկոսադրույք		5.00		5.00		6.50		6.00		5.00
Ստանդարտ շեղում		0.61		0.60		0.34		0.75		0.63
Օգոստոս	***23523.59***	***5.21***	***7898.48***	***5.64***	***1291.52***	***6.04***	***2267.65***	***7.54***	***34981.24***	***5.49***
Առավելագույն տոկոսադրույք		8.00		7.25		7.50		9.50		9.50
Նվազագույն տոկոսադրույք		4.00		4.50		5.50		5.50		4.00
Ստանդարտ շեղում		0.80		0.71		0.67		1.18		0.83
Սեպտեմբեր	***35788.56***	***5.42***	***16568.97***	***5.53***	***1778.60***	***5.50***	***1624.12***	***5.37***	***55760.24***	***5.45***
Առավելագույն տոկոսադրույք		12.00		10.00		7.50		7.50		12.00
Նվազագույն տոկոսադրույք		4.25		4.50		3.00		4.75		3.00
Ստանդարտ շեղում		1.28		0.86		1.29		0.64		1.12
Ընդամենը	***165337.31***	***6.79***	***43154.81***	***6.41***	***6613.50***	***6.94***	***10212.79***	***7.76***	***224748.084***	***6.77***
Առավելագույն տոկոսադրույք		12.00		10.00		9.00		9.50		12.00
Նվազագույն տոկոսադրույք		4.00		4.50		3.00		4.75		3.00
Ստանդարտ շեղում		1.31		1.15		1.29		1.22		1.29

ԱՐԺՈՒԹԱՅԻՆ ՇՈՒԿԱՅՈՒՄ ՁԵՎԱՎՈՐՎԱԾ ՀՀ ԴՐԱՄ / ԱՄՆ ԴՈԼԱՐ ՄԻՋԻՆ ՓՈԽԱՐԺԵՔԸ

Ամսաթիվ	Դ - 08	Հ - 09	Փ - 09	Մ - 09	Ա - 09	Մ - 09	Հ - 09	Հ - 09	Օ - 09	Ս - 09
1	305.31	-	-	-	369.85	-	369.91	359.98	-	376.03
2	305.72	-	305.28	305.75	370.58	-	369.93	360.27	-	376.06
3	306.45	-	305.19	372.11	370.85	-	369.93	360.66	370.53	376.08
4	306.82	-	305.36	372.95	-	372.61	370.01	-	370.18	376.96
5	307.82	-	305.29	366.38	-	372.56	369.80	-	369.33	-
6	-	-	305.30	360.67	371.49	372.79	-	361.27	369.31	-
7	-	-	-	-	372.06	372.67	-	362.37	369.90	377.23
8	308.08	306.26	-	-	372.65	372.54	370.10	363.32	-	377.31
9	308.41	306.04	305.94	359.37	373.85	-	370.53	364.54	-	377.05
10	308.49	306.07	305.23	361.28	374.57	-	370.45	365.30	370.34	377.11
11	308.50	-	305.51	369.73	-	372.47	370.17	-	370.83	377.13
12	308.37	305.66	305.25	369.89	-	373.19	369.63	-	370.34	377.17
13	-	305.68	305.19	369.84	-	373.27	-	366.93	370.75	-
14	-	305.48	-	-	374.98	373.59	-	367.53	371.43	-
15	308.55	305.35	-	-	375.54	373.70	369.08	367.01	372.29	377.19
16	308.62	305.36	305.22	370.34	375.92	-	367.69	366.15	-	377.83
17	308.34	-	305.22	372.11	373.52	-	367.04	365.61	-	381.52
18	308.34	-	305.26	374.66	372.84	373.78	367.11	365.55	373.69	381.96
19	308.31	305.27	305.41	372.89	-	373.18	366.32	-	373.95	-
20	-	305.57	305.44	372.02	372.10	372.82	-	-	375.65	-
21	-	305.60	-	-	371.34	372.48	-	365.19	375.80	-
22	308.35	305.45	-	-	370.46	372.37	365.02	365.35	-	382.05
23	308.37	305.42	305.86	370.61	371.42	-	362.18	365.55	-	382.83
24	308.35	-	305.69	369.36	-	-	361.19	366.03	375.28	384.67
25	308.37	-	305.48	368.79	-	372.01	360.90	-	375.39	385.88
26	308.42	305.35	306.04	366.22	-	371.70	360.38	-	375.83	-
27	308.44	305.17	305.83	366.11	371.70	370.89	-	366.68	376.09	-
28	-	-	305.83	-	372.07	-	-	367.15	376.17	385.71
29	308.01	304.78	-	-	372.22	370.28	360.29	369.00	-	385.35
30	306.73	305.21	-	366.66	370.90	370.28	360.06	369.98	-	384.28
31	306.73	305.21	-	367.77	-	-	-	370.34	374.89	-
ժամանակահատվածի վերջ	**306.73**	**305.21**	**305.83**	**367.77**	**370.90**	**370.28**	**360.06**	**370.34**	**374.89**	**384.28**
ժամանակահատվածի միջին	**307.83**	**305.50**	**305.47**	**365.71**	**372.42**	**372.46**	**366.71**	**365.29**	**372.76**	**379.88**

ՀՀ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՊԱՀՈՒՍՏՆԵՐԻ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ [1]

(մլն ԱՄՆ դոլար)

Ցուցանիշներ	2008	2009								
	Դ [3]	Հ	Փ	Մ [3]	Ա	Մ	Հ [3]	Հ	Օ	Մ [3]
Համախառն միջազգային պահուստներ *(առանց սեփականաշն. միջոցների)*	1406.8	1259.5	1141.1	1343.3	1242.0	1258.5	1963.1	1968.0	2047.7	2029.7
Համախառն միջազգային պահուստներ	1406.8	1259.5	1141.1	1343.3	1242.0	1258.5	1963.1	1968.0	2047.7	2029.7
Ոսկի	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ՀՓԻ ԱՄՀ - ում	2.9	2.8	2.8	12.0	4.4	2.4	1.2	2.4	107.1	140.6
Պահուստային դիրքը ԱՄՀ-ում	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Արտարժույթ [2]	1403.9	1256.7	1138.3	1331.4	1237.7	1256.1	1961.9	1965.6	1940.6	1889.1

[1] Հաշվարկված է փաստացի փոխարժեքներով:

[2] Ընդգրկված են միայն փոխարկելի արտարժույթով ակտիվները:

[3] Ներառված են ՀՀ ԿԲ եզրափակիչ շրջանառության գործառնությունները:

ՀՀ ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԲԱՆԿԵՐԻ ԵՎ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՆԵՐԴՐՈՒՄԱՅԻՆ ԴԻՐՔԸ

մլն ԱՄՆ դոլար

Ցուցանիշներ	Մնացորդը 30.06.09թ. դրությամբ	Փոփոխություններ					Մնացորդը 30.09.09թ. դրությամբ
		Գործընթացների հաշվին	Գների փոփոխությունների հաշվին	Փոխարժեքի փոփոխությունների ազդեցություն	Այլ ճշտումներ	Ընդհանուր փոփոխություններ	
Ակտիվներ	**492.6**	**13.7**	**0.0**	**2.4**	**-0.1**	**16.0**	**508.6**
Ուղղակի ներդրումներ արտերկրներում	5.7	0.0	0.0	-0.4	0.0	-0.3	5.3
Բաժնետիրական կապիտալ	1.0	0.0	0.0	-0.1	0.0	-0.1	0.9
Վերաներդրված շահույթ	4.7	0.0	0.0	-0.3	0.0	-0.3	4.4
Այլ կապիտալ							
Պորտֆելային ներդրումներ	1.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.1
Բաժնետոմսեր	1.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.0
Պարտքային պարտավորություններ	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Պարտատոմսեր	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Դրամական շուկայի գործիքներ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Այլ ներդրումներ	485.8	13.7	0.0	2.7	-0.1	16.4	502.2
Վարկեր	37.8	86.6	0.0	-1.3	0.0	85.3	123.1
Երկարաժամկետ	7.0	-0.5	0.0	-0.1	0.0	-0.6	6.4
Կարճաժամկետ	30.9	87.1	0.0	-1.2	0.0	85.9	116.7
Կանխիկ դրամական միջոցներ և ավանդներ	429.0	-89.6	0.0	5.1	0.0	-84.5	344.5
Կանխիկ դրամական միջոցներ	101.7	-14.3	0.0	1.3	0.0	-13.0	88.7
Ավանդներ	327.3	-75.3	0.0	3.8	0.0	-71.5	255.8
Երկարաժամկետ	2.6	-1.2	0.0	0.0	0.0	-1.2	1.4
Կարճաժամկետ	324.7	-74.1	0.0	3.8	0.0	-70.3	254.4
Այլ ակտիվներ	19.0	16.8	0.0	-1.1	-0.1	15.6	34.6
Երկարաժամկետ							
Կարճաժամկետ	19.0	16.8	0.0	-1.1	-0.1	15.6	34.6
Պարտավորություններ	**1353.9**	**-10.6**	**0.0**	**-28.3**	**0.0**	**-39.0**	**1314.9**
Ուղղակի ներդրումներ ՀՀ-ում	415.2	19.2	0.0	-25.7	0.0	-6.5	408.7
Բաժնետիրական կապիտալ	319.1	23.2	0.0	-20.2	0.0	2.9	322.0
Վերաներդրված շահույթ	88.0	-3.3	0.0	-5.1	0.0	-8.4	79.6
Այլ կապիտալ	8.1	-0.7	0.0	-0.4	0.0	-1.0	7.1
Պորտֆելային ներդրումներ	25.0	-4.4	0.0	-0.6	0.0	-5.1	19.9
Բաժնետոմսեր	8.3	0.0	0.0	-0.6	0.0	-0.6	7.7
Պարտքային պարտավորություններ	16.7	-4.5	0.0	0.0	0.0	-4.5	12.3
Պարտատոմսեր	16.7	-4.5	0.0	0.0	0.0	-4.5	12.2
Դրամական շուկայի գործիքներ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Այլ ներդրումներ	913.6	-25.4	0.0	-2.0	0.0	-27.4	886.2
Վարկեր	507.3	-44.7	0.0	-3.7	0.0	-48.4	459.0
Երկարաժամկետ	479.9	-33.9	0.0	-3.7	0.0	-37.6	442.4
Կարճաժամկետ	27.4	-10.8	0.0	0.0	0.0	-10.8	16.6
Կանխիկ դրամական միջոցներ և ավանդներ	399.9	19.1	0.0	1.8	0.0	20.9	420.7
Երկարաժամկետ	84.8	-3.1	0.0	0.0	0.0	-3.1	81.7
Կարճաժամկետ	315.1	22.1	0.0	1.8	0.0	24.0	339.0
Այլ պարտավորություններ	6.4	0.3	0.0	-0.1	0.0	0.2	6.5
Երկարաժամկետ							
Կարճաժամկետ	6.4	0.3	0.0	-0.1	0.0	0.2	6.5
Զուտ ներդրումային դիրքը	**-861.3**	**24.4**	**0.0**	**30.7**	**-0.1**	**55.0**	**-806.3**

ՀՀ ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԲԱՆԿԵՐԻ ԵՎ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՐՏԱՔԻՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐԻ ՈՒ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՐԺՈՒԹԱՅԻՆ ԿԱԶՄԸ

մլն ԱՄՆ դոլար

	2009 II եռամսյակ						2009 III եռամսյակ					
		Արտարժույթ						Արտարժույթ				
	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	ՌԴ ռուբլի	Այլ	Ընդամենը	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	ՌԴ ռուբլի	Այլ	Ընդամենը
Ակտիվներ	**24.1**	**321.4**	**109.5**	**30.9**	**6.6**	**468.5**	**55.9**	**268.7**	**132.3**	**26.3**	**25.4**	**452.7**
Կապիտալի արժեթղթեր[1]	0.6	0.4	0.0	5.7	0.0	6.1	0.6	0.4	0.0	5.3	0.0	5.8
Պարտքային արժեթղթեր	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Կանխիկ դրամական միջոցներ		66.2	24.7	10.3	0.5	101.7		51.9	24.9	11.1	0.8	88.7
Վարկեր, այդ թվում՝ օվերդրաֆտ և վարկային քարտեր	13.1	23.9	0.6	0.2	0.0	24.7	28.2	73.7	0.3	0.2	20.6	94.9
Ավանդներ	0.0	225.1	83.5	12.9	5.8	327.3	0.0	136.9	106.2	8.9	3.8	255.8
Այլ	10.4	5.8	0.7	1.8	0.3	8.5	27.1	5.7	0.8	0.8	0.1	7.4
Պարտավորություններ	**452.0**	**821.5**	**65.4**	**12.9**	**2.0**	**901.9**	**443.2**	**740.6**	**123.1**	**6.4**	**1.5**	**871.7**
Կապիտալի արժեթղթեր	415.4					0.0	409.3					0.0
Պարտքային արժեթղթեր	0.0	16.7	0.0	0.0	0.0	16.7	0.0	12.2	0.0	0.0	0.0	12.2
Վարկեր, այդ թվում՝ օվերդրաֆտ և վարկային քարտեր	9.8	488.6	10.8	3.9	0.0	503.3	8.9	443.7	11.1	0.9	0.0	455.6
Ավանդներ	25.0	312.9	53.6	8.6	2.0	377.2	22.1	282.7	111.7	4.3	1.5	400.1
Այլ	1.7	3.3	1.0	0.3	0.0	4.7	2.9	2.0	0.3	1.3	0.0	3.6
Զուտ դիրք[2]	**-427.9**	**-500.1**	**44.1**	**18.0**	**4.6**	**-433.4**	**-387.3**	**-471.9**	**9.2**	**19.9**	**23.9**	**-419.0**

[1] Սկսած 2009 թվականի առաջին եռամսյակից՝ վերաճայվել են գործիքների դասակարգման որոշ սկզբունքներ, ինչի արդյունքում վերաներդրված շահույթը ներառվել է կապիտալի արժեթղթերում:
[2] Ի տարբերություն փողի զանգվածում ՀՀ առևտրային բանկերի ՋԱՄ-ի, այստեղ ներառված են նաև ՀՀ առևտրային բանկերի «Կապիտալի արժեթղթերը»՝ պարտավորությունների մասում, ոչ փոխարկելի արտարժույթը և վարկային կազմակերպությունների արտաքին ակտիվներն ու պարտավորությունները:

ԸՍՏ ԵՐԿՐՆԵՐԻ ՀՀ ԲԱՆԿԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ՄԻՋՈՑՈՎ ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԱՆՁԱՆՑ ՓՈԽԱՆՑՈՒՄՆԵՐԸ

հազար ԱՄՆ դոլար

Երկրներ	2008 թվական														
	I եռ.			II եռ.			III եռ.			IV եռ.			Ընդամենը		
	Մուտք	Ելք	Զուտ մուտք	Մուտք	Ելք	Զուտ մուտք	Մուտք	Ելք	Զուտ մուտք	Մուտք	Ելք	Զուտ մուտք	Մուտք	Ելք	Զուտ մուտք
Ռուսաստան	224560	35929	188632	345318	45927	299391	477611	38917	438694	414336	43765	370571	1461825	164538	1297287
ԱՄՆ	32602	41707	-9104	71806	52768	19038	37600	43647	-6048	26638	48668	-22031	168645	186790	-18145
Ուկրաինա	4762	4739	23	8753	4379	4374	11913	4241	7672	7727	5344	2383	33155	18702	14452
Ղազախստան	4190	240	3950	5321	321	5000	6995	735	6260	7797	703	7094	24302	1998	22303
Գերմանիա	6391	6319	71	7642	24182	-16539	9463	7943	1520	6430	7942	-1512	29927	46387	-16460
Իսպանիա	4072	2618	1454	3504	3678	-174	4255	3953	302	1871	3939	-2067	13702	14188	-485
Ֆրանսիա	2859	2827	32	4674	5940	-1267	5550	11785	-6235	3997	5194	-1196	17080	25746	-8666
ԱՄԷ	24693	57747	-33054	6367	44867	-38501	8325	47472	-39147	6138	44913	-38775	45523	195000	-149477
Չինաստան	369	22129	-21759	391	23090	-22699	612	30803	-30191	445	22427	-21982	1818	98449	-96632
Թուրքիա	1034	17671	-16637	711	20507	-19796	1143	29994	-28851	831	23129	-22297	3719	91301	-87582
Այլ երկրներ	59794	56691	3103	115491	75602	39889	85072	78681	6391	210563	70393	140170	470919	281366	189553
Ընդամենը	365325	248616	116709	569978	301262	268716	648537	298172	350366	686775	276417	410358	2270615	1124466	1146148

հազար ԱՄՆ դոլար

Երկրներ	2009 թվական								
	I եռ.			II եռ.			III եռ.		
	Մուտք	Ելք	Զուտ մուտք	Մուտք	Ելք	Զուտ մուտք	Մուտք	Ելք	Զուտ մուտք
Ռուսաստան	146247	24365	121882	214851	26429	188422	302263	95496	206767
ԱՄՆ	18310	22504	-4193	33230	19482	13748	29614	30799	-1185
Ուկրաինա	3795	2830	965	6174	3549	2624	7948	3662	4286
Ղազախստան	3576	251	3326	5295	704	4591	6942	656	6285
Գերմանիա	3948	4564	-616	5824	6152	-328	5400	4275	1125
Իսպանիա	1488	1299	189	2789	1374	1414	2120	2592	-471
Ֆրանսիա	2110	3761	-1650	2957	2438	518	3519	6069	-2550
ԱՄԷ	3843	18888	-15045	3562	15958	-12396	4871	18428	-13557
Չինաստան	310	10400	-10091	372	11401	-11029	336	22245	-21909
Թուրքիա	593	8178	-7585	793	7944	-7151	935	11918	-10983
Այլ երկրներ	77562	34459	43103	61526	32242	29284	180689	45914	134775
Ընդամենը	261782	131498	130284	337372	127673	209699	544638	242055	302583

ՀՀ ԲԱՆԿԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ՄԻՋՈՑՈՎ ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԱՆՁԱՆՑ ՈՉ ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ՆՊԱՏԱԿՈՎ ԿԱՏԱՐՎԱԾ ՓՈԽԱՆՑՈՒՄՆԵՐԸ ԸՍՏ ԵՐԿՐՆԵՐԻ

հազար ԱՄՆ դոլար

Երկրներ	2008 թվական														
	I եռ.			II եռ.			III եռ.			IV եռ.			Ընդամենը		
	Մուտք	Ելք	Զուտ մուտք	Մուտք	Ելք	Զուտ մուտք	Մուտք	Ելք	Զուտ մուտք	Մուտք	Ելք	Զուտ մուտք	Մուտք	Ելք	Զուտ մուտք
Ռուսաստան	212714	25180	187533	331936	31620	300316	458254	30722	427533	368162	35237	332925	1371066	122759	1248307
ԱՄՆ	13246	9338	3908	16804	7267	9537	16570	7525	9045	14338	7980	6358	60958	32110	28848
Ուկրաինա	4655	2570	2085	8308	2555	5754	11771	2628	9144	7579	3227	4351	32314	10980	21334
Ղազախստան	2889	145	2744	4366	247	4119	6122	242	5880	6155	393	5762	19532	1027	18506
Գերմանիա	3488	1649	1839	3329	1291	2037	3571	1644	1927	2870	1703	1167	13257	6287	6970
Իսպանիա	2904	610	2294	3354	738	2616	3358	783	2575	1748	699	1048	11363	2830	8533
Ֆրանսիա	1836	1039	797	2756	1159	1598	2808	1153	1655	1614	1932	-319	9015	5283	3731
ԱՄԷ	2102	2676	-574	1852	2009	-157	3718	2089	1629	4307	3147	1160	11979	9921	2058
Չինաստան	135	2816	-2681	84	1320	-1235	226	1721	-1495	141	1842	-1701	587	7699	-7112
Թուրքիա	825	1096	-271	560	1853	-1292	765	2603	-1837	389	2313	-1925	2539	7864	-5325
Այլ երկրներ	20907	7215	13692	29590	8338	21253	29213	10639	18574	22988	9288	13700	102698	35479	67218
Ընդամենը	265701	54334	211367	402940	58395	344545	536376	61748	474628	430290	67763	362527	1635307	242240	1393067

հազար ԱՄՆ դոլար

Երկրներ	2009 թվական								
	I եռ.			II եռ.			III եռ.		
	Մուտք	Ելք	Զուտ մուտք	Մուտք	Ելք	Զուտ մուտք	Մուտք	Ելք	Զուտ մուտք
Ռուսաստան	140991	20738	120252	208395	21470	186925	279750	25852	253898
ԱՄՆ	11478	5349	6129	14700	4865	9836	15354	6422	8933
Ուկրաինա	3735	2042	1694	6148	2633	3515	7872	2662	5210
Ղազախստան	2815	161	2654	4375	246	4130	4997	224	4774
Գերմանիա	2227	875	1352	2859	769	2090	3079	1326	1753
Իսպանիա	1294	444	851	1703	343	1360	1673	378	1295
Ֆրանսիա	1332	834	498	1730	553	1177	1537	679	857
ԱՄԷ	1827	1546	280	901	1011	-110	1395	2383	-987
Չինաստան	125	982	-857	171	1287	-1116	92	2039	-1947
Թուրքիա	208	1029	-821	542	1240	-698	639	1753	-1114
Այլ երկրներ	17814	6317	11497	21373	6340	15034	23360	9417	13943
Ընդամենը	183846	40317	143529	262898	40757	222141	339749	53134	286615

ՀՀ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ՀԱՇՎԵԿՇԻՌԸ

(2009 թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ)

Հաշվեկշիռ

(հազար ՀՀ դրամ)

	30.09.09	*30.06.09*	*31.12.08*
Ակտիվներ			
Ակտիվներ արտարժույթով			
Դրամական միջոցներ	10,598,286	74,681,363	15,441,978
Բանկերում և այլ ֆինանսական հաստատություններում տեղաբաշխված միջոցներ	188,367,264	268,937,071	77,238,100
Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ, որոնց վերաչափումից օգուտները և վնասները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում	525,490,565	362,431,751	340,237,664
Վաճառքի համար մատչելի ակտիվներ	917	917	917
ԱՄՀ-ում տեղաբաշխված միջոցներ	110,059,519	51,847,796	44,362,474
Այլ ակտիվներ	1,828,135	365,440	78,001
	836,344,686	**758,264,338**	**477,359,134**
Ակտիվներ տեղական արժույթով			
Վարկեր և հետադարձ հետգնման պայմանագրեր	57,765,165	58,089,989	80,955,087
Վաճառքի համար մատչելի ակտիվներ	119,668,285	119,178,805	97,050,294
Հիմնական միջոցներ	12,396,282	11,531,764	10,378,716
Ոչ նյութական ակտիվներ	366,104	366,104	255,827
Այլ ակտիվներ	8,243,647	7,940,518	1,323,943
	198,439,483	**197,107,180**	**189,963,867**
Ընդամենը ակտիվներ	**1,034,784,169**	**955,371,518**	**667,323,001**
Պարտավորություններ և սեփական կապիտալ			
Պարտավորություններ արտարժույթով			
Ֆինանսական և այլ հաստատությունների ավանդներ և հաշիվների մնացորդներ	149,188,621	125,341,868	69,788,059
Պարտավորություններ ՀՀ Կառավարության հանդեպ	2,010,693	58,665,614	1,030,950
Պարտավորություններ ԱՄՀ-ի հանդեպ	102,796,693	45,152,005	41,337,306
Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ, որոնց վերաչափումից օգուտները և վնասները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում	55,211	867	-
Այ փոխառություններ	29,210,931	25,968,007	12,440,435
Այլ պարտավորություններ	161,248	151,065	121,614
	283,423,397	**255,279,426**	**124,718,364**
Պարտավորություններ տեղական արժույթով			
Թղթադրամներ և մետաղադրամներ շրջանառության մեջ	281,761,258	258,926,322	344,503,231
Ֆինանսական և այլ հաստատությունների ավանդներ և հաշիվների մնացորդներ	40,903,881	44,790,050	40,333,711
Պարտավորություններ ՀՀ Կառավարության հանդեպ	221,676,774	225,938,200	103,962,779
Պարտավորություններ ԱՄՀ-ի հանդեպ	154,376,331	140,241,700	43,467,351
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	-	1,437,498
Այլ պարտավորություններ	838,417	855,252	1,244,457
	699,556,661	**670,751,524**	**534,949,027**
Ընդամենը պարտավորություններ	**982,980,058**	**926,030,950**	**659,667,391**
Սեփական կապիտալ			
Թողարկված կապիտալ	100,000	100,000	100,000
Գլխավոր պահուստ	9,870,486	9,870,486	9,870,486
Լրացուցիչ կանոնադրական կապիտալ	85,663,194	85,663,194	85,663,194
Վաճառքի համար մատչելի ակտիվների վերագնահատման պահուստ	(1,078,073)	(1,322,049)	(163,455)
Կուտակված վնաս	(42,751,496)	(64,971,063)	(87,814,615)
Ընդամենը սեփական կապիտալ	**51,804,111**	**29,340,568**	**7,655,610**
Ընդամենը պարտավորություններ և կուտակված պակասուրդ	**1,034,784,169**	**955,371,518**	**667,323,001**

Հաշվեկշիռը հաստատվել է ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի կողմից 2009 թվականի նոյեմբերի 17 -ին և ստորագրվել:

ԱՐԹՈՒՐ ՋԱՎԱԴՅԱՆ

ՀՀ ԿԲ Նախագահ

ՀԱՅԿԱՆՈՒՇ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

Գլխավոր հաշվապահ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՊԱՀՈՒՍՏՆԵՐԻ ՎԻՃԱԿԸ ԵՎ ԿԱԶՄԸ

ՀՀ կենտրոնական բանկը, ղեկավարվելով «Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 52-րդ հոդվածի դրույթներով, ներկայացնում է

ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պահուստների վիճակի և կազմի մասին

2009 թ. 3-րդ եռամսյակ (ներառյալ եզրափակիչ շրջանառությունը)

Եռամսյակի սկիզբ	**ՀՓԻ**		**ԱՄՆ դոլար**
I. Համախառն արտաքին ակտիվներ			1,963,073,631.15
այդ թվում՝			
միջազգային պահուստներ (համախառն արտաքին ակտիվներ ազատ փոխարկելի արժույթով)			1,963,073,016.09
որից՝			
ՀՓԻ ԱՄՀ-ում	768,474.00		1,192,845.48
պահուստային դիրք ԱՄՀ-ում	0.00		0.00
II. Զուտ արտաքին ակտիվներ			1,514,526,610.32
որից՝ ազատ փոխարկելի արժույթով			1,514,525,995.25

Եռամսյակի վերջ			
I. Համախառն արտաքին ակտիվներ			2,029,746,242.59
այդ թվում՝			
միջազգային պահուստներ (համախառն արտաքին ակտիվներ ազատ փոխարկելի արժույթով)			2,029,745,631.63
որից՝			
ՀՓԻ ԱՄՀ-ում	88,768,206.50		140,642,062.11
պահուստային դիրք ԱՄՀ-ում	0.00		0.00
II. Զուտ արտաքին ակտիվներ			1,430,013,595.77
որից՝ ազատ փոխարկելի արժույթով			1,430,012,984.82

ՀՀ ԿԲ ՆԱԽԱԳԱՀ
ԱՐԹՈՒՐ ՋԱՎԱԴՅԱՆ